

**Peba in Kwalok kin Jimwe ko an Pārōn ro an Ajiri ro
Ewōr Aer Utamwe im Waween Kōjbarok i**

**Jimwe ko an Pārōn ñan Jibañ Ajiri ilo len eo
Emokaj (0-2 Yiiō) &
Būrokraam in Jibañ Ajiri ro Ewōr aer Utamwe (3-5 Yiiō)**

**Office of Student Services
255 Capitol Street NE
Salem, Oregon 97310**

Peba in ej kwalok kōn waween kōjbarok ko ñan Early Intervention (EI, Jibañ ilo ien Eo Emokaj), iumin IDEA, Part C, im Early Childhood Special Education (ECSE, Jelalakjen an Ajiri ro Redik im Ewōr Aer Utamwe), iumin IDEA, Part B. Ñan EI aikuj ko ñan kalikkar IDEA kakien ko rekar jinoe ilo October 2011. Ñan ECSE, aikuj ko ñan kalikkar ñan U.S. Rā eo an Ejmour Peba in Kwalok kin Jimwe ko an Pārōn ro an Ajiri ro Ewōr Aer Utamwe (June 2009). Melele ko rejenolok kake Oregon ej pād ijo ej aikuj.

Kajitok ak jabdewōt naan ko kake peba in emaroñ kajju lak ñan:

Office of Student Services
Oregon Department of Education
255 Capitol Street
Salem, OR 97310
(503) 947-5782

Peba in epād aunļain ilo:

<http://www.oregon.gov/ode/rules-and-policies/Pages/Procedural-Safeguards.aspx>

Ej kakien ko an State Board eo an Jelalakjen im kōttōpar eo an Oregon Rā eo an Ejmour ke enij ejelok kalikjeklok ak kokkure jen wōt ia eo juon armej ej itok jen e, kōlar, kabuñ, ñe emaan ak kora, jekjek in pālele, waween an kwalok e māke, ia eo ej itok jen e, yiiō ak utamwe ilo jabdewōt būrokraam in jelalakjen, makūtkūt ak jerbal. Armej ro ewōr aer kajitok kake an ejelok kalikjeklok ej aikuj tobar e lak Oregon Department of Education, 255 Capitol Street NE, Salem, Oregon 97310; telefon 503-947-5747

AJIRI RO EWŌR AER UTAMWE

Melele ko ilo bōk in ej ñan pārōn ro an ajiri ro rej, ak maroñ in, tobrak ñan Early Intervention (EI) ak Early Childhood Special Education (ECSE) iumin Individuals with Disabilities Education Act (IDEA, Kakien eo ikijen Jelalakjen an Armej ro Ewōr Aer Utamwe), Part C im B. Ejjab aolep ajiri ro ewōr aer utamwe remaroñ tobrak ñan jibañ ilo ien eo emokaj ak jerbal in jelalakjen ilo ien eo emokaj iumin IDEA. Jot ajiri emaroñ wōr aer utamwe ko elap aer jelot mour ko aer ak rejjab tobar aikuj in maroñ tobrak ñan juon ian utamwe ko iumin IDEA. Ajiri rein remaroñ kōjbarok iumin eloñ kakien oktak ko, āinwot section 504 ilo Rehabilitation Act of 1973 (Kakien in Kobajrak an Wōr Kaljeklok) ak Americans with Disabilities Education Act (ADA, Kakien eo an RiAmedka kin Jelalakjen an Ro Ewōr Aer Utamwe). Jimwe ko an armej ro rej pād iumin kōjbarok ilo section 504 rej ilo jot waween juon wōt im jot waween oktak jen waween kōjbarok ko emōj kōmelele ilo bōk in. Ñan elaplok melele kake section 504, tobar e lak EI/ECSE būrokraam ak ODE civil rights rijerbal.

Kobban Bōk In

Kōmelele ko Imaan	1
An Pārōn Bōk Kunaer	2
Rekoot in Jelalakjen	3
Waween Kōjbarok	6
Melim jen Pārōn	7
Peba Eo Emōj Jeiki Mōkta lak	10
Etaale im Bar Etaale	12
Etaale ko ikijen Jelalakjen an Juon Māke - ECSE Wōt	13
Bukōt Mejlan Būrooblem	14
Ajiri ro Rej Pād ilo Private Jikuul - ECSE Wōt	24
Katakin im Karōk ñan Juon Bar Jikin Jelalakjen-ECSE Wōt	26
Jibañ ko	31

KÖMELELE KO IMAAN

An wōn bōk in?

Bōk in ej lelok ñan pārōn ro an ajiri ro ewōr aer utamwe jen ien eo rekar lōtak ñan kindergarten waween lale jimwe ko aer ikijen jelalakjen, bar nae etan procedural safeguards. Bōk in ej Pebā in Kwalok *Procedural Safeguards* ñan pārōn im surrogate pārōn ro. Kakien ej kwalok ke kwoj aikuj jella kin aolep procedural safeguards, bar ro rej waloñtak ippān ajiri ro redik.

Ñaat eo ij aikuj bōk kape in bōk in?

Kakien ej ba *Notice of Procedural Safeguards* in ej aikuj iwaj ñan eok:

- Juon alen juon yiiō;
- Ñe kwoj kajitok kape;
- Jinoin an ajiri eo nejum deloñ e early intervention (EI) ak early childhood special education (ECSE) etaaale ak ñe kwoj kajitok etaaale im,
- Ñe abinono eo am jinoin ak kajitok eo am ilowaan juon yiiō ej kōmman; im
- Ñan ECSE, ñe juon kelet ikijen katakin ñan ajiri eo nejum ej kōmman oktak in karōk.

Ta eo bōk in enij kwalok ñan io?

Bōk in ej kwalok jimwe ko am kake early intervention im early childhood special education. Bōk in eban lewaj tipdik in melele kake IFSP ko, jermal im būrokraam. Komaroñ bōk elaplok melele kin jikin kein ilo am kōnaan ippān rijermal eo ej kōmman karok ñan ajiri eo nejum, rikaki, rijermal in būrokraam eo, ak jen Oregon Department of Education (ODE) webjait im jikin ko jot rej laajrak ilo likin bōk in.

Bōk in ej kōjerbale naan eo “public agency” ñan kwalok kin bukwōn eo an jikuul eo, EI/ECSE būrokraam ak public agency eo juon ej bōk eddo in EI/ECSE jermal ko an ajiri eo nejum.

Ia eo jimwe ko ilo bōk in rej itok jen e?

Individuals with Disabilities Education Act (IDEA) ej juon kakien ikijen jelalakjen an ro ewōr aer utamwe im ej kwalok ke state rej aikuj lelok EI im ECSE jermal ko ñan ajiri ro redik ewōr aer utamwe im rej maroñ tobrak.

Ta oktak ikotaan EI im ECSE?

Early intervention (EI) ej melelein jermal ñan ajiri ro ewōr aer utamwe jen ke rekar lōtak lak ñan jilu yiiō dettan emōj karōk ñan tobar aikuj ikijen eddeklok an ajiri eo im aikuj ko an baamle eo epāake eddeklok an ajiri eo. EI jermal ko rej iwaj ilo jikin ko ekkā an wōr ajiri ro ejelok aer utamwe, ijelakin ñe ajiri eo aikuj juon bar jikin ejenolok. Kain jermal rot in ej kōmelele ilo IFSP eo an ajiri eo nejum.

Early childhood special education (ECSE) ej melelein jermal ñan tobar aikuj ko an ajiri ro ewōr aer utamwe jen jilu yiiō dettan ñan yiiō in maroñ tobrak ñan public jikuul. Ajiri ro rej maroñ tobrak ñan ECSE jermal ko ej aikuj etal aer free appropriate public education (FAPE, jelalakjen eo ejelok wonaan). FAPE ej melelein jelalakjen an ro ewōr aer

utamwe im jermal ko epāake ñan an ajiri eo nejum bōk jerammon jen jelalakjen eo an. Jermal kein rej kōmelele ilo IFSP eo an ajiri eo nejum. Kien ej kwalok ke tiim eo ej aikuj karōk ajiri eo nejum ilo “jukjukin pād eo edik mō ie.” Ej melelein ajiri eo nejum ej aikuj karo kilo kain būrokraam eo enij tobar aikuj ko an ajiri eo nejum, pedped ion IFSP eo an ajiri eo nejum.

Ta in IFSP?

IFSP ej jutak kin Individualized Family Service Plan (Būlān in Jermal an Baamle). Juon tiim eo ekoba kwe, rikaki ro an ajiri eo nejum, im ro jot rej karok jermal kein elikin aer kelet ñe ewōr an ajiri eo nejum utamwe im emaroñ tobar jekjek ko ñan jelalakjen an ro ewōr aer utamwe eo ej kakien eo. IFSP eo ej kōmelele kin jermal ko renij etal ñan ajiri eo nejum. IFSP tiim eo ekoba kwe, rikaki eo an ajiri eo nejum, im ro jot. IFSP tiim eo ej etaale melele in teej ko an ajiri eo nejum, kwalok kōttōpar ko ñan ajiri eo nejum, im kalikkar jermal im jibañ ko ajiri eo nejum ej aikuj ñan tobar i. Komaroñ bōk elaplok melele kake IFSP jen rijermal in kōmman karōk eo an ajiri eo nejum, rikaki ak rijermal ro jot ilo būrokraam eo.

Ia eo imaroñ loe elaplok melele?

EI/ECSE būrokraam eo turim ej jikin bojrak eo jinoin ñan elaplok melele. Eloñ armej ro ilo būrokraam eo remaroñ uak kajitok kkake jermal ko ñan ajiri eo nejum, ekoba rijermal in kōmman karōk ñan ajiri eo nejum. Jikin jermal ko jot rej jermal ippān ajiri eo nejum remaroñ bar jibañ eok. Jibañ ko jot rej pād ilo laajrak ilo jemlokin bōk in.

AN PĀRŌN BŌK KUNAER

Wōn eo ej “pārōn”?

lumin IDEA, juon pārōn emaroñ:

- Juon pārōn an ajiri jen bōtōktōk ak kaajiriri;
- Juon foster pārōn an juon ajiri;
- Juon rikōjbarok (ijelakin juon State agency) ak juon bar armej an eddo in ejmour eo an ajiri eo;
- Juon armej eo ej āinwot juon pārōn im ej bōk jikin juon pārōn jen bōtōktōk ak kaajiriri (ekoba jibun ak jimaan, steppārōn, ak juon bar nukin) im ajiri eo ej jokwe ippān; ak
- Juon surrogate pārōn emōj an karok jen public agency ak juvenile court.
- Ñe elaplok jen juon armej emaroñ tobrak ñan an maroñ juon pārōn, pārōn jen bōtōktōk ak kaajiri ej kajeoñ bwe en pārōn, pārōn jen bōtōktōk ak kaajiri emaroñ pārōn iumin IDEA. Botaab:
- Ruul in ejjab jermal ñe pārōn jen bōtōktōk ak kaajiri ejelok an maroñ jen kien ñan kōmman kelet ko ikijen jelalakjen ñan ajiri eo.
- Ñe ewōr ortar jen jikin ekkajet ak decree eo ej kwalok wōn emaroñ pārōn ñan ajiri eo ak kōmman kelet ikijen jelalakjen ilo etan ajiri eo, armej eo enij pārōn ñan unin ko ikijen jelalakjen an ro ewōr aer utamwe.

Ewōr ke ao jimwe in bōk kunao ilo kōmman kelet kake EI/ECSE jerbal ko an ajiri eo neju?

Aet, ewōr tokjen am bōk kunam. Ewōr am jimwe in bōk kunam ilo kweilok ko kake aikuj aurok ko an ajiri eo nejum, etaale, EI/ECSE jerbal ko, ijo ajiri eo nejum ej bōk jerbal (karōk), im jekjek ko jot ikijen EI/ECSE jerbal ko an ajiri eo nejum. Ekoba jimwe ñan bōk kunam ilo kwelok ko kake IFSP eo an ajiri eo nejum.

Ta in surrogate pārōn im ñaan eo ej aikuj?

Juon surrogate pārōn ej juon armej eo emōj karōk ñan kōmman kelet ikijen jelalakjen ñan juon ajiri eo ewōr an utamwe ilo jot jekjek ko ejjab maroñ walok pārōn eo ak ia eo ej pād ie, ak ajiri eo ej juon ward an jikin ekkajet eo. Kajojo EI/ECSE būrokraam ewōr an waween kalikkar ñe juon ajiri aikuj juon surrogate pārōn im ñan karok juon surrogate pārōn ñan ajiri eo. Armej eo emōj kelet ñan an surrogate: (1) emaroñ ejelok an itoklimo kōn konan ko an ajiri eo ej kwalok im (2) aikuj wōr an jelalakjen im kilen jerbal ko rej kalikkar jimwe in waween kalimjok ajiri eo. Juon surrogate pārōn ej bōk kunan āinwot pārōn eo ilo IFSP kweilok ko im aolep jimwe ko emōj kōmelele ilo bōk in.

REKOOT IN JELALAKJEN

Imaroñ ke lale rekoot in jelalakjen ko an ajiri eo neju?

Aet. Ruo kakien, Family Educational Rights and Privacy Act (FERPA, Kakien ikijen an Jimwe ko an Baamle ilo Jelalakjen im an Jab Duoɣlak Melele ko An) im IDEA, ej lewaj am jimwe in lale aolepen rekoot in jelalakjen ko an ajiri eo nejum. Kajitok ippān rikaki eo an ajiri eo nejum, rijerbal in kōmman karōk ak rijerbal in būrokraam eo ñe kwoj konan lale rekoot ko.

Ñe kwoj kajitok am lale rekoot ko an ajiri eo nejum, būrokraam ko an ajiri eo nejum ej aikuj kōmman karōk ñan menin:

- Ilo an ejelok rumij lak;
- Mōkta jen jabdewōt kwelok kake IFSP eo an ajiri eo nejum;
- Mōkta jen jabdewōt keij epāāke ajiri eo nejum(ekoba kweilok in būkot uak ikijen katakin) epāāke ajiri eo nejum; im, ilo jabdewōt keij,
- Ñan EI: Ilowaan 10 raan ilo koɣanta jen kajitok eo am;
- Ñan ECSE: Ilowaan 45 raan ilo koɣanta jen kajitok eo am.

Ekkā an, kajitok ko ñan lale rekoot in jelalakjen ñan rijerbal eo ej lolorjake būrokraam eo. Jimwe eo am ñan etaale im lale rekoot in jelalakjen ekoba:

1. Jimwe eo am ñan juon uak jen EI/ECSE būrokraam ñan kajitok ko am ewōr unin ñan kwalok unin im kōmelele ki rekoot ko;
2. Jimwe eo am ñan kajitok EI/ECSE būrokraam bwe en lewaj kape in rekoot ñe kwojjab maroñ etaale im lale rekoot ko ñan ñe kwonij bōk kape ko; **im**,
3. Jimwe ko am ñan an armej eo ej jibañ eok etaale im lale rekoot ko.

EI/ECSE būrokraam emaroñ ɣōmnak ewōr am maroñ in etaale im lale rekoot ko epāāke ajiri eo nejum ñan ñe emōj rojāñ eok ke ejelok am maroñ iumin kien eo an

Oregon ikijen jekjek ko āinwot kejbarōk ajiri, ak jepel im divorce.

Kajojo EI/ECSE būrokraam ej aikuj kakwon juon rekoot in bade ko rej debij maroñ ñan rekoot in jelalakjen ko emōj aini, lale, ak kōjerbale iumin IDEA (ijelakin maroñ jen pārōn im rijerbal ro ewōr aer melim jen agency eo ej bōk kunan), ekoba etan bade eo, raan eo ear etal melim, im unin an bade eo wōr an maroñ ñan kōjerbale rekoot ko.

Ñe jabdewōt rekoot in jelalakjen ekoba melele kin elaplok jen juon ajiri, pārōn ro an ajiri eo ewōr aer melim in etaale im lale melele ko wōt epāāke ajiri eo nejier ak ñan aer jella kin melele ko rejenolok.

Ilo kajitok, EI/ECSE būrokraam eo ej aikuj ñan eok juon laajrak in taib im jikin rekoot in jelalakjen ko emōj aini, lale, ak kōjerbale jen agency eo.

EI/ECSE Būrokraam emaroñ jaaj wonaan kape in rekoot ko rej kōmman ñan eok iumin IDEA, ñe wonaan eo ejjab eman an bobrae ki am ekjojij i jimwe eo am ñan etaale im lale rekoot ko. Juon EI/ECSE būrokraam emaroñ jab jaaj wonaan ñan bukōt ak bōk melele iumin IDEA.

Botaab, ñan EI, EI/ECSE būrokraam eo am ej aikuj lewaj ñan eok ilo ejelok wonaan:

1. Juon kape in rekoot in early intervention (EI) an ajiri eo;
2. Juon kape in kajojo ien etaale, teej an ajiri eo nejum, teej an baamle, im IFSP ilo ien eo emokajtata elikin kajojo IFSP.

Ta eo imaroñ kōmmene ñe ikonan kajimwe rekoot in jelalakjen ko an ajiri eo neju?

Ñan EI: Ñe kwoj tōmak melele ko ilo rekoot in jelalakjen ikijen ajiri eo nejum ak eok māke āinwot juon pārōn ejjab jimwe, ebwod an tōl, ak ej rube an jab duoɟlak melele ak jimwe ko jot an ajiri eo nejum, komaroñ kajitok EI/ECSE būrokraam eo ej kōjbarok melele ko ñan ukōte melele ko.

Ñan ECSE: Ñe kwoj tōmak melele ko ilo rekoot in jelalakjen ko an ajiri eo ejjab jimwe, ebwod an tōl, ak ej rube an jab duoɟlak melele ak jimwe ko jot an ajiri eo nejum, komaroñ kajitok EI/ECSE būrokraam eo ej kōjbarok melele ko ñan ukōte melele ko.

EI/ECSE būrokraam ej aikuj kelet ñan ukot melele ko ekar ñan kajitok eo am ilowaan juon ien eo eman joñan elikin kajitok eo am. Ñe EI/ECSE būrokraam ejjab konan ukōt melele ko kwar kajitok, ej aikuj kōjjelā ki eok kin an jab tobrak im jimwe eo am ñan juon ien keij.

EI/ECSE būrokraam ej aikuj, ilo an wōr kajitok, lewaj juon ien ñan an keij eo kwalok melele kin rekoot in jelalakjen ikijen ajiri eo nejum ñan kalikkar ke ejjab jimwe, ebwod an tōl, ak emōj an rub an melele ko am jab maroñ duoɟlak ak jimwe ko jot an ajiri eo nejum.

Juon keij ñan lale melele ko ilo rekoot in jelalakjen ej aikuj kōmman ekar ñan jermal ko iumin keij ko kin Family Educational Rights and Privacy Act (FERPA).

Ñe, āinwot alikkar in keij eo, EI/ECSE būrokraam ej kwalok ke melele ko rejjab jimwe, ebwod an tōl, ak emōj an rub an melele ko am jab maroñ duoɟlak ak jimwe ko jot an ajiri eo, ej aikuj ukōt melele im kwalok ñan eok ilo jeje.

Ñe, äinwot alikkar in juon keij, EI/ECSE būrokraam eo ej kelet ke melele ko rejjab jimwe, bwod aer tōl, ak emōj an rub an melele ko am jab maroñ duoĵlak ak jimwe ko jot an ajiri eo, ej aikuj kōjĵelā ki eok kin jimwe eo am ñan karōk rekoot ko ej debij kin ajiri eo neĵum juon naan eo ej kwalok kin melele ak lewaj jabdewōt unin ko kwoĵjab errā kake kin kelet eo an EI/ECSE būrokraam.

Kōmelele eo am ej aikuj:

1. Lale iumin EI/ECSE būrokraam äinwot mottan rekoot ko an ajiri eo am ñe rekoot eo ej lale jen EI/ECSE būrokraam; im,
2. Ñe EI/ECSE būrokraam ej kwalok rekoot ko an ajiri eo neĵum ak jumae jabdewōt bade, kōmelele eo ej aikuj kwalok ñan bade eo.

Ta in “personally identifiable” melele?

Personally identifiable information ej kōmelele iumin FERPA, 34 CFR 99.1 to 99.38, eo ej kōjbarok rekoot in ajiri ro ewōr aer utamwe, ekoba early intervention im early childhood special education rekoot ko. IDEA eo, ej bar kwalok melelein “rekoot in jelalakjen” ej pād iumin 34 CFR Part 99, FERPA. Ñan EI, naan in rekoot in jelalakjen ej melelein early intervention rekoot.

Personally identifiable information ekoba melele ko äinwot:

- (a) Etan ajiri eo neĵum, etam äinwot pārōn eo, ak etan juon bar uwaan baamle;
- (b) Atōrej eo an ajiri eo neĵum;
- (c) Juon kein kwalok kajeen armej, äinwot social security nōmba eo an ajiri eo neĵum ak nōmba an rijikuul;
- (d) Juon laajrak in melele ko rej kwalok kin juon armej māke ak melele ko jot renij kōmman bwe en bidodo kwalok kajeen ajiri eo ilo an wōr unin;
- (e) Melele ko jot, äinwot raan in lōtak eo an ajiri eo neĵum, jikin lōtak, im etan laaj name eo an jinen mōkta jen an mare.

Ejimwe ke rekoot in jelalakjen ko an ajiri eo neĵu eban duoĵlak?

Aet, Family Educational Rights and Privacy Act (FERPA) im IDEA rej bar kōjbarok an jab duoĵlak melele ko ilo rekoot in jelalakjen ko an ajiri eo neĵum im melele ko rej kwalok kake e māke.

Kajojo EI/ECSE būrokraam ej aikuj kōjbarok an jab duoĵlak melele ko an juon māke ilo ien aini, kakwone, kwalok, im kokkure.

Juon rijerbal ilo kajojo agency ej bōk kunan ej aikuj kwalok eddo ñan kalikkar an jab duoĵlak melele ko rej kwalok kin juon armej māke.

Aolep armej ro rej ae ak kōjerbale melele ko rej kwalok kin juon armej māke rej aikuj bōk katakin ko kake Oregon kakien im jermal ko ikijen an jab duoĵlak melele iumin IDEA im FERPA.

Kajojo EI/ECSE būrokraam ej aikuj kōjbarok, ñan etaale an loblej, juon laajrak in et im jermal ko an rijerbal ro ilowaan agency eo ewōr aer maroñ ñan kwalok melele ko rej kwalok kin juon māke.

Ñan ñe melele ko rej pād lowan rekoot in jelalakjen, im an duoɟlak ilo an ejelok melim jen pārōn iumin Family Educational Rights and Privacy Act (FERPA), kwoj aikuj lelok melim ilo jeje mōkta jen an melele ko an juon māke emaroñ duoɟlak ñan bade ko ijelakin rijerbal ro ilo EI/ECSE būrokraam an ajiri eo nejum.

Ijelakin iumin jekjek ko emōj kōmelele ki lal, melim eo am ejjab aikuj mōkta jen an melele ko rej kwalok kin juon māke ej duoɟlak ñan rijerbal ro ilo agency ko rej bōk kunaer ñan unin tobar juon aikuj iumin IDEA.

Ñan ECSE: Ñe kwar kadeloñ ajiri eo nejum ilo juon private jikuul eo ejjab pād ilo ejja bukwōn in jikuul eo wōt kwoj jokwe turin, melim eo am ej aikuj etal mōkta jen an jabdewōt melele ej kwalok kajeen ajiri eo nejum ej duoɟlak ikotaan rijerbal ro ilo bukwōn in jikuul eo ijo private jikuul eo ej pād ie im rijerbal ro ilo bukwōn in jikuul eo kwoj jokwe turin.

WAWEEEN KŌJBAROK KO

Ilo kadu, kwoj aikuj lelok melim ilo jeje ñan armej ro ijelakin rijerbal ro ilo EI/ECSE būrokraam an ajiri eo nejum ñan lale rekoot in jelalakjen ko an ajiri eo nejum ijelakin ñe ewōr maroñ ñan an duoɟlak melele ko ilo an ejelok melim jen pārōn iumin FERPA im, ñan EI, iumin IDEA.

Ilo kadu, FERPA ej lelok maroñ ñan an duoɟlak rekoot ko an ajiri eo nejum ilo an ejelok am melim ear etal ñan:

- Rikaki im rijerbal ro jot an būrokraam eo ewōr aer “itoklimo ilo jelalakjen eo emol;”
- Bar juon būrokraam, agency in bukwōn ak jelalakjen ñe kwoj emakūt ñan ak bōk jerbal jen bukwōn ak agency eo.

Rekoot ko an ajiri eo nejum emaroñ bar duoɟlak ilo an ejelok am melim ñan jekjek ko ewōr joñaer āinwot an kōmelele iumin family education rights and privacy act (FERPA). Ñan waanjoñak, melim eo am ilo jeje ejjab aikuj in loore juon ortar jen jikin ekkajet, ak ilo juon emojonji in ejmour ak kōjbarok. Jot melele, āinwot etan ajiri eo nejum atōrej, im makūtkūt, emaroñ duoɟlak āinwot “melele in waween tobar doon” **ÑE** kwojañin jain pepa ej kwalok am jab konan kaduoɟlak melele ko ikijen waween tobar eko. Tobar būrokraam eo am ñan likio in kape in kakien ko an būrokraam eo.

EI/ECSE būrokraam ej aikuj kōjjelā ki eok ñe melele ko rej kwalok kajeen juon armej ej ae, kōjbarok, ak jerbal ejako an aikuj ñan lelok EI/ECSE jerbal ñan ajiri eo nejum ak ejako an aikuj in lale iumin Federal im State kakien.

Ñe kwoj kajitok bwe melele en jako melele ko ej aikuj. (Jako melelein kokkure ak jolok aolep melele ko rej kwalok kajeem bwe melele ko an jako an kwalok kajeen juon armej.)

Botaab, juon rekoot eo enij pād ñan indeo kin etan ajiri eo nejum, atōrej, im nōmba in telebon im bōk kuna milo EI/ECSE ej aikuj lale ilo an ejelok joñak ñan awa. Ñan EI, rekoot eo emaroñ koba etan rijerbal ro im EI jikin jerbal, melele ko ikijen duoɟlak (ekoba yiiō ilo ien duoɟlak, im jabdewōt būrokraam kwoj deloñ e elikin am duoɟ).

MELIM JEN PĀRŌN

Ta melelein “melim”?

Melim ej melelein:

1. Emōj kwalok waj melele ilo kajin eo am māke ak juon bar waween kenono (āinwot ilo sign language, Braille, ak kenono ilo ainikien) kin aolep melele ikijen jermal eo kwoj lelok melim ñan e.
2. Kwoj melele im errā ilo jeje ñan jermal eo, im melim eo ej kōmelele jermal eo im laajrak rekoot ko (ñe ewōr) im enij duoɽlak im ñan wōn; **im**
3. Kwoj melele ke melim eo am ej am māke bebe im komaroñ jolok ilo jabdewōt ien.

Melim eo ao ej ke aikuj ñan etaale ajiri eo neju?

Aet. Agency eo an loblej ej aikuj lewaj kōjjelā ilo jeje im bōk melim jen eok ilo jeje mōkta jen am etaale an bar etaale ajiri eo nejum. Agency eo an loblej ej aikuj kōjjelā ki eok kake teej ko renij jermal ñan ajiri eo nejum.

Melim eo am ñan etaale eo jinoin ejjab melelein emōj am bar lelok melim ñan ECSE būrokraam eo ñan jinoe ECSE jermal ko ñan ajiri eo nejum.

Ewōr ke ien ko rejenolok ñan ñaat eo melim eo ao ej aikuj ñan etaale ajiri eo neju?

Aet. Melim an pāron ejjab aikuj mōkta jen (1) lale melele ko emōj aer pād āinwot mottan juon ien etaale ak bar-etaale; (2) lelok teej ak etaale eo ej kōmman ñan aolep ajiri (ijelakin ñe melim ej aikuj ñan aolep pāron ro an ajiri mōkta jen an kōmman teej eo) ak (3) kōmman teej in etaale, jekjek ak kein jermal ko rej pād ilo IFSP eo an ajiri eo āinwot juon waween lale joñan tobrak.

Innem, ñan ECSE, agency eo an loblej emaroñ bar etaale ajiri eo nejum ilo an ejelok melim jen eok ilo jeje ñe emōj an bōk buñtoñ ko ewōr unin ñan bōk melim jen eok im kwojañin uak. Kakien ko an state rej aikuj wōt melim jen pāron mōkta jen aer lelok teej in lale joñan jelalakjen an teej in kwalok kin juon armej.

Imaroñ ke jab lelok melim ñan an ajiri eo neju etaale ak bar etaale?

Aet, komaroñ jab lelok melim ñan etaale ak bar etaale ajiri eo nejum. Bwe en ejelok pok, kwoj aikuj kōjjelā ki agency eo an loblej ilo jeje ñe kwojjab konan lelok melim.

Ñan ECSE: Ñe kwojjab konan lelok melim ñan juon etaale ak bar etaale, agency eo an loblej emaroñ bukot waween an etaale ajiri eo nejum ilo juon keij, agency eo an loblej emaroñ bukōt kilen ñan etaale ajiri eo nejum ilo juon keij ñe ej tōmak etaale eo ej aikuj ñan ajiri eo nejum. Kwe im agency eo an loblej maroñ errā in kajeoñ mediation ñan bukot uak ñan ta ko kwojjab errā kaki. Āinwot ien etaale ko jinoin, ECSE būrokraam ejjab rube eddo ko an iumin IDEA ñe ejjab bukot ien bar etaale ilo jekjek in.

Imaroñ ke jolok melim eo ao ñan etaale?

Elikin am lelok melim ilo jeje ñan agency eo an loblej bwe en etaale ak bar etaale ajiri eo nejum, komaroñ jolok melim eo am wōt ñe waween etaale ko rejañin dedelak.

Melim eo ao ej ke aikuj ñan an ajiri eo neju bōk EI jerbal ko?

Aet, kwoj aikuj lelok melim eo am ilo jeje mōkta jen an būrokraam eo maroñ lelok EI jerbal ko ñan ajiri eo nejum. Melim eo am ej aikuj ñan kajojo EI jerbal ilo IFSP eo an ajiri eo nejum. Ñe kwojjab konan bōk jerbal in, jerbal eo eban iwaj. EI jerbal ko jot renij iwaj wōt.

Melim eo ao ej ke aikuj ñan an ajiri eo neju bōk ECSE jerbal ko?

Aet, ECSE ej juon būrokraam in jelalakjen an ro ewōr aer utamwe. Kwoj aikuj lelok melim eo am ilo jeje mōkta jen an būrokraam eo maroñ likūt ajiri eo nejum ilo juon ECSE būrokraam ilo ien eo jinoin tata. Ñe kwoj lelok melim ñan ECSE jerbal ko, kwoj lelok melim ñan an ajiri eo nejum bōk kunan ilo Part B IDEA jerbal ko, eo ekoba joñan yiiō-in jikuul jerbal in jelalakjen an ro ewōr aer utamwe ñe ajiri eo nejum ej wanmaanlok ilo an maroñ tobrak ilo joñan yiiō in jikuul.

Melim ñan Kōjerbale Jerammon ko an Armej im Injuran (āinwot Medicaid) ñan Ajiri ro ilo ECSE būrokraam ko (waanjoñak. ajiri ro 3-21 yiiō)

Melim jen pārōn, ilo jeje ej aikuj mōkta jen an juon ECSE būrokraam maroñ kōjerbale injuran eo am kwoj bōk jen kien (Waanjoñak. Medicaid) ñan ien eo jinoin tata. Melim in ej aikuj kwalok: (a) melele ko rej kwalok kajeen armej emaroñ walok (Waanjoñak. rekoot in melele kake jerbal ko remaroñ iwaj); (b) unin an walok (Waanjoñak. wonaan jerbal ko); im (c) agency eo melele ko remaroñ etal ñan e (Waanjoñak. Medicaid). Melim eo ej aikuj bar kwalok ke pārōn eo ej melele im errā ke agency eo an loblej emaroñ kōjerbale jerammon ko an ajiri eo ak pārōn eo ñan kolla wonaan jerbal ko.

Bukwōn in Jikuul ko rej aikuj kwalok kōjjelā ilo jeje ñan eok mōkta jen am kajitok melim in im mōkta jen am kōjerbale jerammon ko an ajiri eo ak pārōn eo ñan ien eo jinoin tata. Bukwōn in Jikuul eo ej aikuj bar lelok kōjjelā in ilo jeje eo **aolep yiiō** elikin an wōr melim ñan kōjerbale jerammon ko an loblej.

Melim eo ao ej ke aikuj ñan kōjerbale jerammon ko an public ak private ak injuran ko ñan EI/ECSE jerbal ko?

EI/ECSE jerbal ko ñan ajiri eo nejum rej iwaj ilo ejelok wonaan ñan eok ak baamle eo am. Botaab, būrokraam eo ej lewaj jerbal ko emaroñ kajitok ñan lewaj wonaan ak injuran eo an ajiri eo nejum jen kien ak jerammon ko (āinwot Medicaid ak Oregon Health Plan) ak injuran ko ewōr wonaan ñan jibañ kōllā wonaan EI/ECSE jerbal ko. Būrokraam eo ej aikuj wōr an melim jen eok ilo jeje. Ñe ajiri eo nejum ej jilu yiiō dettan ak loñin joñan melim eo ej aikuj im melele epād ilo laajrak eo loñ.

Injuran eo am ak an ajiri eo nejum jen kien ak injuran eo ewōr wonaan ejjab maroñ kollaiki jerbal ko ajiri eo nejum ej aikuj bōk ilo ejelok wonaan āinwot:

1. Etaale im teej an ajiri eo nejum;
2. Karok in jerbal ñan eok ak ajiri eo nejum;
3. Eddeklok, etaale im lale IFSP ko.

Ñe kwoj lelok melim ñan an etal wonaan jerbal ko ñan injuran eo am ak an ajiri eo nejum būrokraam eo am enij kollaiki wonaan ko āinwot deductible ak copayment koba ippān jerbal kein. Ñe kwojjab errā kin wonaan ko epāake wonaan ko ñan injuran komaroñ kōjerbale jabdewōt ian jerbal ko iumin “Bukot Mejlan Būrooblem.”

Ejelok bar wonaan jermal ko ñan baamle ko rej kōjerbale injuran jen kien ak injuran eo ewōr wonaan. Jermal ko reban rumijlak ak jab tobrak jen wōt am jab maroñ kolla ak am jab lellok injuran eo am jen kien ak injuran eo ewōr wonaan.

Imaroñ ke jab lellok melim ñan an ajiri eo neju bōk ECSE jermal ko?

Aet, komaroñ jolok melim ñan karōk eo jinoin ñan an pād ajiri eo nejum ilo jelalakjen an ro ewōr aer utamwe. Bwe en ejelok pok, kwoj aikuj kōjjelā ki būrokraam eo ilo jeje ñe kwojjab konan lellok melim.

Ñe kwoj konan jolok (kāānjel) melim eo am elikin an ajiri eo nejum jinoe bōk ECSE im jermal ko epāāke, kwoj aikuj kōmmāne ilo jeje. Am jolok melim eo am ejjab jolok (karol ñan mōkta) juon makūtkūt eo emōj an walok elikin am lellok melim eo am mōkta jen am jolok. Kobalak, ECSE Būrokraam eo ejjab aikuj in ukot (kōmman oktak) ak rekoot in jelalakjen an ajiri eo nejum ñan jolok jabdewōt ECSE im jermal ko epāāke elikin am jolok melim eo am.

Ñe kwojjab uak ñan juon kajitok in lellok melim ñan an ajiri eo nejum bōk ECSE im jermal ko epāāke ilo ien eo jinoin, ak ñe kwojjab konan lellok melim ak jolok tokelik (kāānjel) melim eo am ilo jeje, ECSE Būrokraam eo ejjab maroñ kōjerbale waween kōjbarok ko (waanjoñak., an wōr juon bar bade ñan jibañ kōmman kelet, jermal in kwalok abinono, kweilok im bukōt uak, ak juon ien keij) ñan maroñ errā ak juon ruul kin ECSE im jermal ko epāāke (rojāñ jen IFSP Tiim eo an Ajiri eo Nejum) emaroñ etal ñan ajiri eo nejum ilo an ejelok melim jen eok.

Ñe kwojjab konan lellok melim ñan an ajiri eo nejum bōk ECSE jermal ilo ien eo jinoin, ak ñe kwojjab uak ñan kajitok ñan lellok melim ak jolok tokelik (kāānjel) melim eo am ilo jeje im ECSE būrokraam eo ear bukōt melim jen eok, ECSE būrokraam:

1. Ejjab rube aikuj eo ñan kōmmāne bwe free appropriate public education (FAPE, jelalakjen eo eka rim ejelok wonaan) ebellok ñan ajiri eo nejum kin an jab maroñ lellok jermal ko ñan ajiri eo nejum; **im**,
2. Ejjab aikuj ñan an wōr IFSP kweilok ak kōmman bwe en kōmman juon IFSP ñan ajiri eo nejum ñan ECSE jermal ko im melim eo am ear aikuj ñan i.

Ñe kwoj jolok (kāānjel) melim eo am ilo jeje ilo jabdewōt ien elikin an kar etal ECSE im jermal ko epāāke ñan ajiri eo nejum, innem ECSE Būrokraam eo ear jab maroñ wanmaanlok wōt ilo an lellok jermal kein, ak aikuj lewaj ñan eok kōjjelā ilo jeje mōkta lak, āinwot an kōmelele iumin **Kōjjelā ilo Jeje Mōkta Lak**, mōkta jen an bojrak jermal kein.

Kakien ko ñan etaale eo jinoin ñan Ward of the State (Ward ko an State)

Ñe juon ajiri ward of the state eo im ejjab jokwe ippān juon pārōn, ECSE būrokraam eo ejjab aikuj melim jen pārōn eo ñan juon etaale ñan kalikkar ñe ajiri eo ej juon eo ewōr an utamwe ñe:

1. Jokdoon jermal ko rejimwe, ECSE būrokraam eo ejjab maroñ loe pārōn eo an ajiri eo;
2. Jimwe ko an pārōn ro emōj aer jako ekar ñan kien eo an State; **ak**,
3. Juon judge emōj an karōk jimwe eo ñan kōmman kelet ikijen jelalakjen im ñan lellok melim ñan juon ien etaale ñan juon armej ijelakin pārōn eo.

Ward of the State, āinwot an kar jerbal ilo IDEA, melelein juon ajiri eo ej, āinwot an alikkar jen State ia eo juon ajiri ej jokwe, ej:

1. Juon foster ajiri;
2. Lōmnak juon ward an state iumin kien eo an state; **ak**,
3. Ej pād iumin kōjbarok eo an public child welfare agency.

Ward of the State ejjab koba juon foster ajiri eo ewōr an foster pārōn. Ilo Oregon, ward of the state ej juon ajiri eo ej pād ilo kōjbarok eo an, ilo jidik wōt ien ak ilo ien aitok, Department of Human Services (Rā eo an Jerbal in Jibañ Armej) jen wōt makūtkūt eo ilo jikin ekkajet eo ej jerbal ippān ro lalin joñoul ralitok yiiō im rejjab loor kakien.

Aikuj ko jot ikijen melim– ECSE

ECSE būrokraam eo ej aikuj kōjbarok rekoot in jerbal ko rejimwe ñan bōk melim jen pārōn ñan etaale ko jinoin, ñan lelok ECSE jerbal ko ilo ien eo jinoin, ñan bar etaale im ñan bukote pārōn ro an ward ko an state ñan etaale ko jinoin. Pepa eo aikuj kobaiki juon rekoot in an ECSE būrokraam kajeoñ ilo laajrak kein, āinwot:

1. Tipdik in melele in rekoot in telebon kall ko emōj aer kōmman ak kajeoñ im alikkar jen kall ko;
2. Kape in jeje ko rekar etal ñan pārōn im jabdewōt uak emōj loe; **im**,
3. Tipdik in melele in rekoot in loe lak ko emōj lelok ñan mwon jokwe eo an pārōn eo ak jikin jerbal im alikkar in ien loe lak ko.

EI/ECSE būrokraam eo emaroñ jab kōjerbale am jab lelok melim ñan juon jerbal ak makūtkūt ñan jab kōmman bwe kwe ak ajiri eo nejum en jab tobrak ñan jabdewōt bar jerbal, jerammon, ak makūtkūt.

Ñe emōj kadeloñ ajiri eo nejum ilo juon private preschool ilo am māke kolla im kwojjab lelok melim ñan ien etaale eo jinoin an ajiri eo nejum ak ien etaale eo kein karuo, ak kwojjab uak ñan juon kajitok in lelok melim eo am, ECSE būrokraam eo emaroñ jab kōjerbale waween jerbal ko ñan lelok melim (waanjoñak., kōjerbale juon bar bade ñan kōmman kelet ak juon keij) im ejjab aikuj lōmnak kin an ajiri eo nejum maroñ tobrak ñan bōk jerbal kein (jermal ko rej etal ñan ajiri ro ewōr aer utamwe rej pād ilo private school jen kelet an pārōn ro aer).

KŌJJELĀ ILO JEJE KO MŌKTA LAK

EI/ECSE būrokraam eo ej aikuj lewaj kōjjelā ilo jeje (ñe kwoj lelok melele ko ilo jeje), jabdewōt ien eo ej:

1. Kajeoñ in kōmman ak ukot waween lale, etaale, ak karōk in jelalakjen an ajiri eo nejum, ak lelok early intervention jerbal ko ñan juon ajiri jen ien eo ear lōtak ñan jilu yiiō dettan ak an wōr free appropriate public education (FAPE) ñan juon ajiri kotoan jilu – lalem yiiō; **ak**
2. Jab konan kajeoñ ak ukot waween lale, etaale, ak karōk in jelalakjen an ajiri eo nejum, ak lelok early intervention jerbal ko ñan juon ajiri jen ien eo ear lōtak ñan jilu yiiō dettan ak an wōr FAPE ñan ajiri ro kotoan jilu-lalem yiiō.

Ñaat eo būrokraam eo ej aikuj lewaj kōjjelā ilo jeje mōkta lak?

Kobalak ilo an juon eo ej bōk kunan ilo kōmman-kelet, ewōr am jimwe ñan am kōmman bwe būrokraam eo en lewaj kōjjelā ilo jeje kake kelet aurok ko remaroñ jelet EI/ECSE jermal ko ilo juon ien eo eman mōkta jen an kelet ko kōmman. Emaroñ koba kelet ko ñan:

- Kwalok ke ajiri eo nejum ej juon ajiri eo ewōr an utamwe, ak ukōt an ajiri eo nejum maroñ tobrak jen juon utamwe ñan bar juon;
- Etaale ak bar etaale ajiri eo nejum;
- Ñan EI, lelok early intervention jermal ko ñan ajiri eo nejum ak ukot kobban EI jermal ko an ajiri eo nejum;
- Ñan ECSE, lelok juon jikin jelalakjen eo ebellok jen kien ekar im ejelok wonaan ñan ajiri eo nejum ak ukōt unin an wōr jikin jelalakjen eo ebellok jen kien ekar im ejelok wonaan ñan ajiri eo nejum;
- Kōmmane juon IFSP ñan ajiri eo nejum, ak ukot IFSP eo an ajiri eo nejum; **ak**,
- Likūt ajiri eo nejum ilo EI/ECSE jermal ko ak ukōte ia eo ajiri eo nejum ej bōk EI/ECSE jermal ko.

Ewōr am bar jimwe ñan an iwaj kōjjelā ilo jeje mōkta lak jen būrokraam eo ñe būrokraam eo ejjab kōmman bwe en tobrak kajitok ko am ñan kōmmane jermal kein.

Melele ta ko rej aikuj pād ilo kōjjela eo ej kōmman ilo jeje?

Ilo kōjjelā ko rej kōmman ilo jeje mōkta lak ej aikuj wōr:

- Jermal eo būrokraam eo ej kwalok kake ak jab konan bōk e:
- Unin an būrokraam eo konan ak jab konan jermal eo;
- Juon kōmelele kin jabdewōt bar kelet ko kwar ļōmnak kake im unin an kelet kein kar jab tobrak;
- Juon kōmelele in kajojo jermal in etaale, teej, rekoot, ak reboot ear jermal āinwot juon kein kwalok kin jermal eo ear tobrak ak jab tobrak;
- Juon kōmelele in jabdewōt bar unin ko epāake jermal eo ear tobrak ak jab tobrak;
- Juon naan in kwalok kin waween kwalok abinono, ekoba waween kwalok abinono im joñan aitok in ien ñan kōmmani;
- Juon kape in *Notice of Procedural Safeguards* bōk ak waween am bōk juon kape; **im**,
- Jibañ ko ñan am tobar ñan bōk jibañ ilo melele kake waween kōjbarok kein.

Kōjjelā ilo jeje mōkta lak ej aikuj etal ilo kajin eo am māke ijelakin ñe ejjab bidodo kōmmane. Kōjjelā eo ej aikuj jeje ilo kajin eo aolep remaroñ melele.

Ñe kajin eo am ak juon bar waween kenono ejjab ilo jeje, būrokraam eo ej aikuj bōk buñtoñ ko ñan kalikkar bwe:

- Peba in ej ukok ilo ainikien ak ilo bar jot waween ilo kajin eo am māke ak juon bar waween kenono;
- Kwoj melele kobban peba in; im,
- Ewōr kein kamol ilo jeje ke emōj an tobrak aikuj kein.

Native language, ñe ej jermal ippān juon armej eo ejabwe jelalakjen eo an ilo Kajin Pälle, ej melelein laajrak in:

1. Kajin eo ekkā an jermal jen armej eo, ak, ilo keij eo an ajiri eo, kajin eo ekkā an jermal jen pārōn ro an ajiri eo;
2. Ilo aolep waween tobar ajiri eo (ekoba etaale ajiri eo), kajin eo ekkā an jermal jen jen ajiri eo ilo mweo imōn ak jikin katak.

Ñan armej eo ejaroñroñ ak billo, ak ñan juon armej eo ejjab maroñ jeje, waween kenono ej ta eo armej eo ekkā an kōjerbale (āinwot sign language, Braille, ak kenono ilo ainikien).

Imaroñ ke loe kōjjelā ko ilo email?

Ñe EI/ECSE būrokraam eo am ej lelok ñan pārōn kelet in bōk peba ko ilo e-mail, komaroñ kelet in bōk laajrak in ilo e-mail:

1. Kōjjelā eo emōj jeiki mōkta lak;
2. Peba in Kwalok kin Jimwe ko an Pārōn im,
3. Peba ko epāāke juon keij.

ETALE IM ETALE KEIN KARUO

Ñe ajiri eo neju ej bōk EI jermal ko, ajiri eo neju enij ke aikuj etaale ñan maroñ tobrak ñan ECSE jermal ko?

Aet. Ñe ajiri eo nejum ej bōk EI jermal ko, ajiri eo nejum enij aikuj etaale ñan lale ñe emaroñ tobrak ñan ECSE mōkta jen an jilu an yiiō. IFSP tiim eo ej aikuj etaale melele ko rej pād kio im kelet ñe elaplok melele ej aikuj ñan kalikkar ñe ajiri eo nejum emaroñ tobrak ñan ECSE jermal ko.

Ñe ajiri eo neju ej bōk ECSE jermal ko, ajiri eo neju ej ke aikuj bar etaale ñan lale ñ emaroñ tobrak ñan jermal in jelalakjen an ro ewōr aer utamwe im retobar yiiō in jikuul?

Ñe ededelak an ECSE kwalok ke ewōr an ajiri eo nejum utamwe, ajiri eo nejum enij wanmaanlok wōt ilo an maroñ tobrak ñan jermal in jelalakjen ko an ro ewōr aer utamwe im retobar yiiō in jikuul. Bukwōn in jikuul eo emaroñ, ak ejjab aikuj, kōmmene juon ien etaale ñan lõmnak kake an maroñ tobrak..

IFSP tiim eo ej aikuj in lale melele in etaale ko im kelet ñe elaplok melele ej aikuj ñan maroñ kalikkar ñe ajiri eo nejum emaroñ tobrak ñan jelalakjen an ro ewōr aer utamwe iumin juon ian laajrak kein.

Ñe tiim ej ejjab lõmnak ewōr juon utamwe ak kelet ke ejelok melele elaplok ej aikuj ñan kalikkar ñe ajiri eo nejum emaroñ wanmaanlok wōt ñan an maroñ tobrak ñan jelalakjen an ro ewōr aer utamwe, agency eo an loblej aikuj kōjjelā ki eok kake kelet eo im unin ko

kake. Ewōr wōt am jimwe ñan kajitok juon ien etaale ñan kalikkar ñe ajiri eo nejum emaroñ wanmaanlok wōt ilo an maroñ tobrak. Agency eo ebellok ñan aolep ejjab aikuj in kōmmene juon ien etaale ajiri eo nejum ñan ñe kwoj māke kajitok e.

Ñe ajiri eo neju epād ilo ECSE būrokraam, ewi joñan ikkur in an ajiri eo neju nej etaale?

Ajiri eo nejum ejjab aikuj etaale eloñ alen ilo juon yiiō, ijelakin ñe kwe im agency eo ebellok ñan aolep. Ñan ECSE im ajiri ro retobar yiiō-in jikuul, jot waween etaale kein karuo, ak lõmnak in etaale kein karuo, ekkā an walok aolep jilu yiiō, ak emaroñ loñlak kottan an walok.

INDEPENDENT EDUCATIONAL EVALUATIONS-ECSE WŌT

Ta in independent educational evaluation?

Juon independent educational evaluation (IEE, ien etaale jelalakjen an juon armej) ej juon ien etaale ej kōmman jen juon riteej eo ekar eo ejjab rijerbal in agency eo an kienim ewōr an eddo ñan ajiri eo nejum. Ewōr am jimwe ñan juon independent educational evaluation ilo an kien kolla wonaan ñe kwojjab errā kin ien etaale eo agency eo eo ej jerbal ippān aolep emōj an lelok ñan ajiri eo nejum. An kien kolla ej melelein agency eo an kienej aikuj karok ñan an etaale eo iwaj ñan eok ilo ejelok wonaan.

Ewōr am maroñ ñan juon wōt independent educational evaluation ñan ajiri eo nejum ilo an kien kolla wonaan kajojo ien an agency eo an kienej kōmmene juon ien etaale ajiri eo nejum eo kwojjab errā kake.

Ewi waween am maroñ bōk independent educational evaluation?

Ñe juon independent educational evaluation ej pād ilo an kien kolla wonaan, jekjek ko rej pād iumin an etaale eo tobrak, ekoba jikin etaale eo, an riteej eo maroñ tobrak, im wonaan, ej aikuj āinwot joñak ko agency eo an kienej kōjerbale ñe ej jinoe juon etaale (ñan joñan an jekjek ko juon wōt ippān jimwe ko am ñan juon independent educational evaluation).

Ijelaki jekjek ko emōj kōmelele iloñ, juon agency eo ej jerbal ippān aolep, ejjab maroñ kwalok jekjek ak awa ko epāake waween bōk juon independent educational evaluation ilo an kien kolla.

Agency eo an loblej aikuj lewaj ñan eok, ilo kajitok, juon ien ñan kōmelele jekjek ko ñan kajimwe juon independent educational evaluation eo ejjab tobar jekjek ko iumin agency eo.

Ewi waween ao kajitok juon independent educational evaluation?

Ñe kwoj kajitok juon independent evaluation, aurok am kōjjelā ki agency eo an kienkin kajitok eo am. Agency eo an kien emaroñ kajitok unin am jab errā kin etaale eo an ajiri eo nejum. Komaroñ, ak kwojjab aikuj, kwalok kōmelele.

Ñe kwoj kajitok juon independent educational evaluation, agency eo an kien ej aikuj ilo an ejelok rumijlak, kōjjelā l eok kake ia eo independent educational evaluation emaroñ tobrak ie, im rojāñ eok kin jekjek ko iumin agency eo an kien ñan independent educational evaluations. Kwojjab aikuj in kōjerbale juon riteej jen laajrak eo an agency

eo an kien. Ñe kwoj kajitok juon independent evaluation, ak an rolwaj wonaan juon independent evaluation, agency eo an kien ej aikuj uak e kajitok eo am ilo an ejelok rumij. Agency eo an kien ej aikuj jabdewōt ian kajitok an kōmman juon keij ñan kwalok ke etaale eo an ekar ñan ajiri eo nejum, ak kalikkar maroñ ñan independent evaluation ilo an ejelok wonaan ñan eok.

Ñe agency eo an kien enij jinoe juon keij im kelet eo eliktata ej kōmman ej ke etaale eo an agency eo an kien ekar, komaroñ bōk juon independent educational evaluation ilo am māke kolla wonaan.

Ta eo ej walok kin alikkar ko jen independent educational evaluation?

Ñe kwonij bōk juon independent educational evaluation, alikkar ko an etaale eo ej aikuj ļōmnak kake jen ECSE būrokraam eo ilo jabdewōt kelet epāake jelalakjen eo an ajiri eo nejum jen kien eka rim ejelok wonaan. Alikkar in etaale eo emaroñ walok āinwot kein kamol ilo juon ien keij.

BUKŌT MEJLAN BŪROOBLEM KO

Ta eo imaroñ kōmmāne ñan bukōt mejlan būrooblem ko kake EI ak ECSE būrokraam eo an ajiri eo neju?

Ñe ewōr am abinono kake EI/ECSE jerbal ko an ajiri eo nejum, ej rojāñ bwe kwon bōk buñtoñ eo am jinoin ej ñan kōnaan ippān rijerbal eo ej kōmman karōk ñan ajiri eo nejum ak juon EI/ECSE rijerbal in bōk eddoin būrokraam eo. Ej jibañ ilo am ion abinono ko jinoin aer waloñtak bwe en wōr buñtoñ ko ñan loore ilo ien eo emokaj tata ñan jibañ jemdoon eo kotaam, rijerbal eo im ajiri eo nejum. Ñe ejelok uak ñan abinono ko, komaroñ kajitok mediation, bael abinono, ak kajitok juon ien keij ippān ODE.

Ta in mediation?

Mediation ej juon kain kweiļok ñan jibañ eok EI/ECSE būrokraam eo an ajiri eo nejum bwe en wōr uak ñan abinono ko am. Mediation ej an juon māke bebe, melele ko rejjab maroñ duoļlak, im ejjab kōmman ilo jikin ko rellap. Jabdewōt iam ak rijerbal in būrokraam eo emaroñ kajitok mediation, ak komiro aikuj jimor errā in kajeoñ mediation mōkta jen an mediation jikeduul. ODE ej bōk eddo ñan wonaan mediation jerbal ko.

Armej eo ej tōl mediation ej nae etan juon mediator. Juon mediator ej juon armej eo emōj an katak kin waween jibañ armej bukōt uak ñan ta ko rejjab errā kake ippān doon ion abinono ben ko. Mediator eo ejjab aikuj wōr an itoklimo ikijen jerbal ak kin e māke eo enij kōmman abañ ilo kōttōpar eo an mediator eo. Ñe kwe im būrokraam eo am enij errā in kajeoñ mediation, kwe im būrokraam eo enij kelet juon mediator jen juon laajrak in mediator ro rekar jen ODE. Mediator eo ejjab jerbal ñan eok, būrokraam eo, ak ODE. (Juon mediator ejjab juon rijerbal an ODE jen wōt an ODE kollaiki mediator eo ñan kōmman mediation).

Mediation emaroñ jab jerbal ñan jolok ak kōmman bwe en rumij lak jimwe ko am jen wōt juon keij, ak ñan am jab bōk jabdewōt bar jimwe ko am iumin IDEA.

Mediation kenono ko rejjab maroñ duoļlak im maroñ jerbal āinwot kein kamol ilo juon keij ak ilo jikin ekkajet.

Ñaat eo mediation emaroñ jerbal?

Mediation ej maroñ jermal iumin ODE ñan kotlak am im an EI/ECSE būrokraam eo ñan bukōt uak ñan jabdewōt jekjek ko iumin IDEA, ekoba jekjek ko rej waloñtak mōkta jen ien bael juon kajitok in keij. Mediation emaroñ jermal ñan bukōt mejlan būrooblem ko iumin IDEA, jokdoon ñe emōj am ak jañin mōj am kajitok juon keij ak bael juon abinono ikijen jelalakjen an ro ewōr aer utamwe.

Kajojo kweilok ilo jermal in mediation eo ej aikuj jikeduul ilo joñan juon awa eo ema nim kōmman ilo juon jikin eo ebidodo ñan eok im EI/ECSE būrokraam.

Ewi waween ao kajitok mediation?

Komaroñ tobar ODE Mediation Coordinator ilo (503) 947-5797. Komaroñ bar kōjerbale peba in kajitok mediation jen ODE. See Jikin Bōk Jibañ ko.

Ij ke aikuj errā in kajeoñ mediation?

Jab. Mediation ej an juon māke bebe. ODE ej rojāñ in kōjerbale mediation, ak kwojjab aikuj in kajeoñ mediation mōkta jen an juon keij kōmman an bael juon abinono ak ñan kōjerbale jabdewōt jimwe ko ilo bōk in. Ñe kwojjab lukkun jella kin mediation eo, ODE emaroñ lewaj juon ien ñan kenono ippān juon armej eo emaroñ kōmelele kin ta ko remman kake mediation.

Ta eo ej walok ñe e happens if an agreement is reached in mediation?

Ñe kwe im EI/ECSE būrokraam enij loe uak in juon būrooblem ilo mediation, bade ko jimor rej aikuj deloñ e juon kōn iumin kien eo ej kwalok:

1. Aolep kenono ko rekar kōmman ilo mediation jermal eban duojlak im rejjab maroñ jermal āinwot kein kamol ilo jabdewōt keij tokelik ak jermal ko ilo jikin ekkajet; im,
2. Ej jain jen eok im juon rijermal in EI/ECSE būrokraam eo ewōr an maroñ ñan debij būrokraam eo ñan kōn eo.

Juon kōn eo emōj jeiki, im jain emaroñ jermal ilo jabdewōt jikin ekkajet eo an state ewōr an maroñ iumin kakien an state ñan roñjake taib in keij in ak juon federal jikin ekkajet.

Ijelakin mediation, ta kelet ko ñan uak EI/ECSE būrooblem ko im ewi waween aer oktak?

Ilo iumin IDEA ewōr ruo bar waween jermal ko ñan uak būrooblem: Abinono an state, jot ien nae etan abinono in jelalakjen an ro ewōr aer utamwe, im ien keij ko. Āinwot an kōmelele ilal, jabdewōt armej ak doulol emaroñ bael juon abinono an state ej kwalok kin an jumae jabdewōt IDEA aikuj jen juon EI/ECSE būrokraam, bukwōn in jikuul, ODE, ak jabdewōt bar agency an kien.

Ta in abinono kin jelalakjen an ro ewōr aer utamwe?

Juon abinono an state ej juon pepa eo emōj jeiki, im jai nim ej kōmelele kin an rub kakien iumin IDEA jen EI/ECSE būrokraam eo am. Ilo ie kwoj kajitok ippān ODE bwe en etaale im bukot uak ñan abinono eo.

Juon ien etaale abinono ejjab kōmman ilo juon jikin eo elap, im abinono ko am rej etaale jen ODE. Ejelok wonaan ien etaale in im ejelok joar ej aikuj.

Ewi joñan aitok in ien ko rej aikuj ñan bael abinono ippān ODE?

Abinono ko rej aikuj epāake juon kien eo ej rub ilowaan 12 alloñ mōkta jen am bael abinono eo am ippān ODE.

Ta eo aikuj pād ilo juon abinono?

Ilo abinono eo aikuj wōr:

1. Juon naan in kwalok ke EI/ECSE būrokraam, bukwōn in jikuul ak agency an kien emōj an rube juon aikuj an IDEA ak kakien ko an;
2. Melele ko remol naan ko rej itok jen e;
3. Jain im melele ikijen waween tobar complainant(armej ak agency eo ej kwalok abinono) eo; **im**,
4. Ñe enij wōr bwod ko nae juon ajiri eo ejenolok:
 - (a) Etan ajiri eo im atōrej in jokwe eo an ajiri eo;
 - (b) Etan EI/ECSE būrokraam eo ajiri eo pād ie;
 - (c) Ilo ien eo enij wōr juon ajiri ak jodikdik ejelok an jikin jokwe, melele ko ikijen waween tobar ajiri eo im etan jikuul ak būrokraam eo ajiri eo ej pād ie;
 - (d) Kōmelele in jekjek in būroblem eo, ekoba naan ko remol epāāke būroblem eo; **im**,
 - (e) Juon lõmnak kin uak ñan būroblem ilo joñan eo emaroñ tobar e im bellok ñan bade eo ej bael abinono ilo ien eo abinono eo ej bael.

Komaroñ kōjerbale ODE peba in kwalok abinono ñan melele in:

<http://www.ode.state.or.us/search/page/?id=1219>.

Abinono ko rej jeje rej etal ñan:

Deputy Superintendent of Public Instruction
Oregon Department of Education
255 Capitol Street NE
Salem, OR 97310

Attention: Student Services

Bade eo ej bael abinono ej aikuj lemaanlok abinono eo ñan EI/ECSE būrokraam ak agency eo an kien ej jermal ippān ajiri eo kajojo ien an bade eo bael abinono ippān ODE.

Ta eo ej walok elikin ao jilkinlak juon abinono emōj jeiki ikijen jelalakjen an ro ewōr aer utamwe ñan ODE?

ODE enij tobar eok ilo ien eo emokaj tata im būrokraam eo ñan kenono kin waween uak abinono, ekoba mediation. ODE enij bar lale ewi ian abinono ko emaroñ etaale.

Ewi joñan ien ñan an ODE bukōt mejlan juon būroblem?

Ñe kwoj bael juon abinono ilo jeje kin taib in, ODE ej aikuj kadedelak jabdewōt ien etaale keij im jilkinwaj juon ortar emōj jeiki ilowaan 60 raan.

Ien eo emaroñ bar aitoklak kin jekjek ko epāāke abinono eo. Joñan ien eo emaroñ bar aitok lak ñe pārōn im EI/ECSE būrokraam renij māke errā in kōmman bwe en aitoklak awa eo ñan kajeoñ mediation ak uak.

Ilowaan ien in ODE ej aikuj:

1. Kōmmane juon keij in etaale ilo-jikin jermal eo, ñe ODE enij kalikkar ke juon ien etaale ej aikuj;
2. Lelok ien ñan an armej eo ej kwalok abinono lelok melele ko relaplok, ilo kenono ak ilo jeje, kake kobban abinono eo;
3. Lelok ñan EI/ECSE būrokraam ak agency an kien kin juon ien ñan uak abinono eo, ekoba, ilo diktata: (a) ilo kelet an juon agency, juon kalmenlakjen ñan būkot uak ñan abinono eo; **im** (b) juon ien ñan an juon pārōn eo emōj an bael abinono im agency eo errā ñan aer māke konan kajeoñ mediation;
4. Etaale aolep melele ko rejimwe im kōmman juon alikkar ñan lale ñe jikuul ak agency eo an kien ej rube juon aikuj iumin IDEA; **im**,
5. Kwalok juon kelet emōj jeiki ej kwalok kin kajojo ian būroblem ko ippān (a) melele ko remol im jemlok ko; **im** (b) unin ko ñan kelet eo an ODE eliktata.

Ta in juon ortar eo emōj jeiki?

Juon ortar eo emōj jeiki ekoba melele ko remol kake būroblem ko, jemlok ko, kenono, im jabdewōt jermal in kajimwe emōj ortar e.

Ortar eo eliktata ejjab kwalok eok ak ajiri eo nejum kin etan. Ortar eo eliktata ej juon rekoot aolep remaroñ loe. Juon ortar in kwalok abinono eo eliktata ej juon keij iumin kakien an state.

Ñe kwojjab mōnōnō kin ortar eo eliktata, komaroñ appeal ilowaan 60 raan ñan Marion County Circuit Court ak Circuit Court ñan bukwōn eo kwoj jokwe ie.

Ortar in kwalok abinono ejjab kabojrak pārōn jen aer kajitok juon keij kin ejja waween ko rekar walok.

Ta eo aikuj pād ilo juon jermal in kajimwe?

Ilo an būkot uak ñan abinono in state eo ODE ear loe juon bwod ilo lelok jermal ko rekkar, ODE ej aikuj kwalok:

1. Bwod in jab lelok jermal ko rekar, ekoba jermal in kajimwe ekar ñan atōrej aikuj ko an ajiri eo; **im**,
2. Lelok jermal ko rekar ilju jeklaj ñan aolep ajiri ro ewōr aer utamwe.

Ortar eo eliktata aikuj kobaiki waween jermal ko ñan an ODE kōmmane kelet eo an eliktata, ñe aikuj, ekoba: (a) makūtkūt in jibañ ko; (b) bebe ko; **im** (c) jermal in kajimwe bwe en tobrak jimwe ko.

Kwe ak EI/ECSE būrokraam eo emaroñ bael juon keij kin jabdewōt jekjek epāake juon peba in kwalok lōmnak ak jab konan jinoe ak kōmman oktak ilo waween kalimjok, etaale, ak karok in jelalakjen an ajiri eo nejum ak lelok early intervention services ñan juon ajiri jen ien eo ear lōtak ñan jilu yiiō ak juon free appropriate public education (FAPE) ñan juon ajiri kootaan jilu – lalem yiiō.

ODE rijermal rej aikuj būkot uak ñan abinono in state im kōmmane juon ortar eo eliktata ilowaan joñan 60-raan- in kołanta, ijelakin ñe emōj kalaplok ien.

Juon opija in jermal ilo keij (bar nae etan juon administrative law judge, ak ALJ) ej aikuj kōmmane juon kein (ñe ejjab uak ilo juon ien kweilok in būkot uak ak mediation) im kōmmane juon kelet ilo jeje ilowaan 45-raan-ilo kołanta elikin an jemlok ien uak eo

ijelakin ñe ALG enij kalaplok ien ñan kajitok eo am ak kajitok eo an būrokraam eo.

Ta eo ej walok ñe ij bael juon abinono im kajitok juon ien keij ilo juon wõt ien?

Ñe emōj an tobrak lak juon abinono in state emōj jeiki im ej bar unin kajitok in keij eo, ak eloñ būrooblem ko ie im juon ak elaplok rej pād ilo juon kajitok in keij, ODE aikuj likūt abinono eo ñan juon bar jikin, ak jabdewōt jikin abinono eo ej uak ilo keij eo ak ñan ñe ejemlok keij eo. Jabdewōt būrooblem eo ejjab mottan keij eo ej aikuj uak ilo an jermal joñan aw aim jermal ko emōj kōmelele ki loñ.

Ñe juon būroblem ej waloñtak im emōj an kar wōr kelet kake ilo juon keij ekoba ejja bade ko wõt (pārōn im bukwōn in jikuul), innem kelet in keij eo ej pedped ion būroblem eo im ODE ej aikuj kōjjelā ki armej eo ej kwalok abinono ke kelet eo ejjab maroñ oktak.

Juon abinono eo ej kwalok ke EI/ECSE būrokraam ko, bukwōn in jikuul ko ak an agency eo an kien jab maroñ kōmmane juon ien keij in kōmman kelet ej aikuj bōk uak jen ODE.

Ta in due process hearing (ien keij)?

Juon due process hearing ej juon ien jermal eo ilo jikin ekkajet imaan mejan juon administrative law judge (ALJ) eo ej kelet abinono ko kin melele ko remol im kakien. ALJ ej kwalok juon kelet eo ej pād ilo jeje, im ejjab maroñ oktak.

Ñaat eo imaroñ kajitok juon due process hearing?

Komaroñ kajitok juon due process hearing ñe kwojjab errā kin waween kalimjok, etaale, im karōk ak jekjek ko jot epāāke EI jermal ko an ajiri eo nejum im ñan ECSE, jelalakjen eo ejelok wonaan im ekar. Komaroñ kajitok juon ien keij eo “emokaj lak” ainwot an kōmelele ilo lumin Section in *Katakin*.

Ewi joñan ien ñan kajitok juon due process hearing?

Juon ien keij ej aikuj kajitok ilowaan ruo yiiō jen raan eo kwar jella ak kwon kar jella kake jermal eo ak jabdewōt men eo ear walok bwe kwon kajitok an kōmman keij.

Joñan ien in tarrin ruo yiiō ejjab jermal ñe ear wōr ear kabojrak am kajitok an kōmman juon keij kinke:

- EI/ECSE būrokraam ear bwod an lewaj uak ñan būroblem eo; **ak**,
- EI/ECSE būrokraam eo ear jab lewaj melele ko būrokraam eo ear aikuj lewaj.

Ewi waween ao kajitok juon due process hearing?

Kwe (ak ļoar eo am, ñe ewōr ej pād ilo etam) ak EI/ECSE būrokraam (ak ļoar eo an būrokraam eo) ej aikuj jilkinlak juon kajitok emōj jeiki ñan juon ien keij ñan ODE im bade eo juon. Ilo kajitok in keij eo am ej aikuj pād:

- Etam im atōrej eo am (ak melele in waween tobar eok, ñe ejelok am atōrej) im etan EI/ECSE būrokraam eo an ajiri eo nejum;
- Kōmelele kin jekjek in būrooblem eo epāāke kajitok in an keij eo kōmman; **im**,
- Jabdewōt naan in rojāñ ko am ñan būkot uak ñan būroblem eo.

Waanjoñak in peba in kajitok an keij kōmman eped ippān ODE. (Lale Jibañ ko ilo

jemlokin bōk in). Komaroñ kōjerbale waanjoñak in peba ko an ODE ak juon bar peba ekar, ñe ewōr melele ko aikuj ñan bael juon ien kajitok keij.

Kwe ak EIECSE būrokraam emaroñ jab wōr an keij ñan ñe kwe ak EI/ECSE būrokraam (ak ļoar eo am ak ļoar eo an EI/ECSE būrokraam), ej bael juon kajitok in keij ekoba melele kein.

Ejelok jikin ilowaan section in kwalok kin waween kōjbarok kakien ko an federal iumin Part B ilo IDEA [34 CFR 300.500 lak ñan 300.536] ej kabojrak am bael juon kajitok in keij ejenolok kin juon abinono eo ejeneolok jen juon kajitok in keij emōj an bael mōkta lak.

Ñaat eo agency eo an kien emaroñ kajitok juon ien keij?

Ñan ECSE: Juon agency an kien emaroñ kajitok juon ien keij ñe juon pārōn ejjab lelok melim ñan juon ien etaale eo jinoin ak kein karuo ak, ñan ECSE, ñan kōmelele ke agency eo an kien emōj an kōmmāne ien etaale eo ekar ñan juon jelalakjen eo ejelok wonaan im ekar. Juon agency an kien emaroñ jab kajitok juon ien keij ñan kōmman oktak ilo an pārōn ro jab konan lelok melim ñan karōk eo jinoin an ECSE ak EI jerbal ko.

Ta eo ej walok elikin an kajitok juon due process hearing?

Ñe kwoj kajitok juon ien keij, ODE enij jilkinwaj juon kape in Peba in Kwalok kin Jimwe ko an Pārōn, kōjjelā ki eok ke mediation emaroñ iwaj ilo ejelok wonaan, im rojāñ eok kin jabdewōt jerbal in kien ko edik wonaan ak ejelok wonaan. Opīij eo ej Bōk Eddoin Keij enij kelet juon ALJ ñan kōmman keij eo. ALJ enij tobar eok ñan karok juon ien kweilok mōkta jen an keij eo kōmman.

Ñe EI/ECSE būrokraam ear bael kajitok in kōmman keij, ewōr am 15 raan jen ien eo kwoj loe kajitok in ñan kōjjelā ki ALJ kin jabdewōt būroblem ko lowan peba in. Innem, ñe kwar bael ñan ien keij, ewōr an būrokraam eo 15 raan ñan kōjjelā ki ALJ kin jabdewōt būroblem ilo peba eo am.

Ewōr an ALJ 5 raan in kelet ñe peba in ej loore kakien ko, im aikuj kōjjelā ki eok im būrokraam eo ilo ien eo emokaj tata, ilo jeje, kin kelet in.

Komaroñ kajimwe jabdewōt būroblem kin kajitok in keij eo am ilo am jilkinlak juon kajitok ñe:

- EI/ECSE ej errā ilo jeje; **ak**,
- ALJ ej errā im elaplok jen 5 raan mōkta jen keij eo.

Jilkinlok juon bar kajitok ñan juon ien keij enij bar jinoe awa ko ñan kadedelak juon ien keij.

Bade eo ej kajitok keij eo emaroñ jab kwalok jabdewōt abinono ilo keij eo ear jab walok ilo kajitok eo, ijelakin ñe bar eo juon ej errā.

Ñe EI/ECSE būrokraam ejañin lewaj peba in kwalok kin EI/ECSE jerbal epāāke būroblem ko ilo kajitok in keij eo am, EI/ECSE būrokraam eo ewōr an 10 raan jen ien eo kajitok in keij eo am ej etal ñan jilkinwaj peba in.

1. Juon kōmelele kin unin an EI/ECSE būrokraam kwalok ak jab konan kōmman jabdewōt ear waloñtak ilo ien keij eo;

2. Juon kōmelele in kelet ko jot ke individualized family service plan (IFSP, bŭlāān in jerbal an baamle) tiim ear lōmnak kake im unin an kelet ko kar jab kelet;
3. Juon kōmelele in kajojo ien etaale, teej, rekoot, ak riboot EI/ECSE bŭrokraam eo ear jerbal āinwot unin jerbal in ear walok ak ear jab tobrak; im,
4. Juon kōmelele in jekjek ko jot āinwot EI/ECSE jerbal ko an bŭrokraam rekar walok ak ear jab tobrak.

Ñe melele ko ilo nōmba 1-4 iloñ ejjab kabojrak EI/ECSE bŭrokraam eo jen an kwalok ke ear jab tobrak kajitok in keij eo am. Innem, ewōr an bŭrokraam 10 raan jen ien eo ear etal kajitok in keij eo am ñan jilkinwaj juon uak eo kōmelele bŭrooblem ko ilo kajitok in keij eo am.

Kwe im ro jot uwaan IEP tiim eo rej aikuj kweilok kin juon “resolution session (ien bŭkot uak)” ilowaan 15 raan jen juon kajitok in keij.

Ta in resolution session?

Juon resolution session ej juon ien kweilok ñan bŭkot uak ñan bŭrooblem ko EI/ECSE bŭrokraam eo an ajiri eo nejum. Ro rej aikuj pād ilo ien kweilok eo ekoba kwe, ro uwaan IFSP tiim eo rejella kin bŭrooblem eo, im juon EI/ECSE rijerbal eo ewōr an maroñ ñan kōmman kelet ko ñan bŭrokraam eo. Emaroñ jab wōr an bŭrokraam eo ļoar ñan ñe kwonij boklok juon ļoar. Juon resolution session ej aikuj ijelakin ñe kwe im bŭrokraam eo ej errā in jeje ñan an kōmman kweilok in, ak kwe im bŭrokraam eo ej errā in kajeoñ mediation.

Ñe kwe im bŭrokraam eo enij tobar juon kōn ilo ien bŭkot uak eo, kwe im bŭrokraam eo enij jain juon kōn ilo jeje ej kalaajrak aolep men ko emōj errā kaki. Āinwot juon kōn in mediation, kōn in ejjab maroñ oktak im emaroñ jerbal ilo jikin ekkajet. Kwe ak bŭrokraam eo emaroñ kāānjel e kōn in ilo am jilkinlok juon peba ñan bade eo juon ilowaan jilu raan in peejnejen an jain.

Ewi joñan aitok in ien keij eo?

Ñe bŭrooblem eo ejañin uak ñan joñan am mōnōnō ilowaan ien bŭkot uak eo, joñan ien ko ñan ien keij eo ej jinoe. Ien keij eo im juon ortar eo eliktata aikuj dedelak ilowaan 45 raan jen jemlokin ien bŭkot uak eo. ALJ emaroñ kotlak elaplok ien ñe kwe ak bŭrokraam eo enij kajitok elaplok ien.

Iumin jekjek ta ko 30 raan in bŭkot uak emaroñ kadu lak ak aitok lak?

Ijelakin ia eo kwe im EI/ECSE bŭrokraam emōj amiro jimor errā kon jerbal in bŭkot uak eo ak kōjerbale mediation, am jab bōk kunam ilo ien kweilok eo enij kōmman bwe en rumij lak ien ko ñan bŭkot uak im keij ñan ñe kwonij errā in pād ilo juon ien kweilok in bŭkot uak.

Ñe, elikin am kōmmane jerbal ko im likut jerbal kein ilo peba, EI/ECSE bŭrokraam ejjab maroñ in debij am pād ilo kweilok in bŭkot uak ko, EI/ECSE bŭrokraam eo emaroñ, ilo jemlokin 30-raan-ilo kolanta ien uak, kajitok bwe ALJ en jolok kajitok eo am ñan juon ien keij. Peba in kwalok kin jerbal ko an bŭkwon eo aikuj kobaiki juon rekoot in kajeoñ karōk juon ien im jikin eo emōj errā kake, āinwot:

1. Rekoot in telebon call ko rekar kōmman ak kajeoñ im alikkar in call ko;

2. Kape in jerbal ko remaroñ iwaj ñan eok im jabdewōt uak ko emōj loe; im,
3. Rekoot in ien loelak ko ñan mweo imōm ak jikin jerbal im alikkar in ien loe lak ko.

Ñe EI/ECSE būrokraam ejjab kōmmāne juon kweilok in būkot uak ilowaan 15 raan in kołanta ak ejjab bōk kunan ilo ien kweilok in būkot uak eo, komaroñ kajitok ippān ALJ ñan ortar e im 45-raan-in kołanta ien ñan keij ear jinoe.

Ñe kwe im EI/ECSE būrokraam eo ej errā ilo jeje ñan jolok kweilok in būkot uak, innem 45-raan-in kołanta ñan ien keij eo enij jinoe raan eo juon.

Elikin an mediation jinoe ak ien kweilok in būkot uak im mōkta jen an jemlok 30- raan-in kołanta ien, ñe kwe im EI/ECSE būrokraam ej errā ilo jeje ke ejelok kōn emaroñ kōmman, innem 45-raan-in kołanta joñan ien ñan ien keij enij jinoe raan eo juon.

Ñe kwe im EI/ECSE būrokraam eo ej errā in kajeoñ mediation, ilo jemlokin 30-raan-in kołanta joñan ien būkot uak, bade ko jimor remaroñ errā ilo jeje ñan wanmaanlok kin jerbal in mediation ñan ñe juon kōn ej tobrak. Botaab, ñe kwe ak EI/ECSE būrokraam ej jolok an pād ilo jerbal in mediation eo, innem 45-raan-in kołanta joñan ien ñan keij enij jinoe raan eo juon.

Ta ko remaroñ tobrak ñan ALJ ko?

Ilo diktata, juon ALJ:

1. Ejjab aikuj juon rijerbal in ODE ak EI/ECSE būrokraam eo ej pād ilo jelalakjen ak lale eo an ajiri eo. Juon armej ejjab rijerbal in ODE kin wōt an armej eo bōk kōlla jen ODE ñan jerbal āinwot juon ALJ;
2. Ejjab aikuj wōr an māke konan ilo jerbal ak e māke im ej jelot kōttōpar eo an ALJ ilo ien keij eo;
3. Aikuj lap an jelalakjen im melele kin ta ko iumin IDEA, im kakien ko iumin federal im state jen wōt IDEA, im ukok ko rej loore kien iumin IDEA jen federal im state court ko; im,
4. Aikuj wōr jelalakjen im maroñ ñan kōmman keij ko, im kōmman im jeiki kelet ko, ej loore katak ko rekar, im loore kakien.

ODE ej kōjbarok juon laajrak in armej ro rej jerbal āinwot ALJ ko im juon peba in kwalok kin tobrak ko an kajojo iaer.

Ta jimwe ko ao ilo ien keij?

Jimwe ko am ilo ien keij ekoba:

- Jimwe ñan boklok juon ļoar eo emaroñ lewaj naan in rojāñ;
- Jimwe eo ñan boktok juon ak eloñlak armej ro ewōr aer jelalakjen ak katak kake ajiri ro ewōr aer utamwe;
- Jimwe eo ñan an ajiri eo nejum pād wōt ilo EI/ECSE karōk eo an ilo torrein im ilo ien keij im appeal ijelakin ñe:
 - Kwe im būrokraam eo ej errā ñan bar juon karōk;
 - Ajiri eo nejum ej kanne ñan an deloñ ilo būrokraam eo im kwoj lelok

melim ñan karok eo an ajiri eo nejum ilo būrokraam eo;

- Emōj suspend ak kadiwōjłok im likūt ilo juon jikin jelalakjen oktak ñan mwil eo eo ejjab kwalok kin utamwe eo an ajiri eo;
- Emōj an būrokraam eo jolok ajiri eo jen juon karok lak ñan 45 raan ñan juon kein tarinae ak kōjerbale uno ko rekajur ak kōmman jōrrān ko rellap ilo enbwin ñan juon bar armej; **ak**,
- Emōj an juon ALJ bōk ajiri eo nejum ñan juon bar karōk lak ñan 45 raan jen wōt an wōr an mwil eo emaroñ kōmman jōrrān;
- Jimwe ñan kwalok kein kamol ko emōj jeiki im kenono kake, im ñan kamol, etaale-bar juon alen, im aikuj an wōr rikamol rej pād;
- Jimwe ñan am bōk melele ke diktata in lalaem raan in peejne j mōkta jen ien keij in etaale ko rekar dedelak jen būkwon eo ak būrokraam mōkta jen raan eo im rojāñ ko pedped ion etaale ko rej jōmnak in kōjerbale ilo ien keij eo;
- Jimwe ñan an ajiri eo nejum pād ilo ien keij eo;
- Jimwe ñan an keij eo kilok ak bellok ñan aolep;
- Jimwe ñan kabojrak an walok jabdewōt kein kamol ilo ien keij eo ejañin walok ñan eok lalem raan mōkta jen ien keij eo. ALJ emaroñ kabojrak am kwalok kin jabdewōt kein kamol lalem raan in peejne j mōkta jen ien keij eo ilo an ejeok melim jen bade eo juon;
- Jimwe eo ñan juon rekoot in ien keij eo ilo jeje ak, ilo kelet eo am māke, ak ilo kein jermal ko ilo an ejelok wonaan ilowaan juon ien eo eman joñan ilo an kilōk keij eo; **im**,
- Jimwe ñan juon kape in kelet in ien keij eo ilo jeje ak, ilo kelet eo am, ak juon kape ilo kein jermal ilo ejelok wonaan.

Kajojo ien keij aikuj kōman ilo juon ien im jikin eo eman ñan kwe im ajiri eo nejum.

Ta boin in kelet eo an ALJ?

Juon ALJ kelet kin an ajiri eo nejum bōk free appropriate public education (FAPE) ej aikuj pedped ion joñak ko rellap. Ilo jekjek ko rej kwalok kin an rub kakien, juon ALJ emaroñ lo eke ajiri eo nejum ear jab bōk FAPE ñe ear jab jimwe laajrak kein:

1. Jelot jimwe eo an ajiri eo nejum ñan free appropriate public education (FAPE);
2. Elap an kar jelot ien eo am ñan bōk kunan ilo jermal in kōmman-kelet ikijen an etal free appropriate public education (FAPE) ñan ajiri eo nejum; **ak**,
3. Ear kōmman bwe en jako jibañ ikijen jelalakjen.

Kakien in ejjab kabojrak an juon ALJ ortar jen juon EI/ECSE būrokraam ñan loore aikuj ko iumin section in kwalok kin waween kōjbarok ilo IDEA (34 CFR 300.500 lak ñan 300.536) (OAR 581-015-2300 lak n1an 2385).

Juon kakien eo aurok ñan ECSE:

Ejelok ilo Part B iumin IDEA ej kōmman mō ak kōmman joñak ñan jimwe, jermal, im waween ko iumin U.S. Constitution, Americans with Disabilities Act ilo 1990, Title V ilo Rehabilitation Act ilo 1973 (Section 504), ak Federal kakien ko jot rej kōjbarok jimwe ko an ajiri ro ewōr aer utamwe, ijelakin ke mōkta jen bael juon jermal iumin kakien kein

rej kabbok jibañ eo ej bar pād iumin Part B ilo IDEA, jermal in kōmman keij ej kōmelele iloñ ñan ejja joñan eo wōt enkar aikuj ñe bade eo enkar bael juon jermal iumin Part B ilo IDEA.

Ej melelein emaroñ wōr kein jibañ ko iumin kakien ko jot rej kobalak ippān ro reped iumin IDEA, ak ilo kadu, ñan bōk jibañ iumin kakien ko, kwoj aikuj mōkta kōjerbale kein jibañ ko iumin IDEA repad (waanjoñak., kwalok abinono, kweilok in bukot uak, im jermal in keij ko) mōkta jen am kajju lak ñan lowan jikin ekkajet.

Ortar eo eliktata enij etal ñan State Interagency Coordinating Council (Kaunjel in kōmman Jermal ko ilo State) im State Advisory Council for Special Education (Kaunjel in Jibañ ikijen Rojāñ ñan Jelalakjen an Ro Ewōr Aer Utamwe). Ortat eo eliktata ejjab kwalok kajeem ak ajiri eo nejum ilo et. Ej juon rekoot eo ebellok ñan aolep.

Ta eo imaroñ kōmmāne ñe ijjab errā kin kelet eo ear kōmman ilo ien keij eo?

Juon kelet ilo ien keij eban bar wōr oktak ñan e ijelakin ke juon bade eo ej luuj emaroñ kōmman juon jermal ilo jikin ekkajet ilowaan 90 raan jen ortar eo eliktata. Ñe kwoj bael juon jermal ilo federal ak state court, court eo ej aikuj:

- Bōk rekoot in ien keij eo;
- Roñjake elaplok kein kamol ilo an juon bade kajitok;
- Kōmmāne kelet ko an pedped ion kein kamol ko; im,
- Lelok jibañ ilo an jikin ekkajet eo kalikkar ke ekar.

Ñaat eo jikin ekkajet emaroñ karolwaj jāān ko am kwar kōjerbale ñan wonaan ļoar? (ECSE wōt)

Juon jikin ekkajet emaroñ bwe ODE en karolwaj jāān ko kwar jolok ñan kōjerbale ļoar ñe kwoj win ilo ien keij.

Juon jikin ekkajet emaroñ aikuj an ļoar eo am kolla wonaan EI/ECSE ļoar eo an būrokraam eo ñe kleim eo am ej “ejjab jimwe, ejelok lukkun unin ak ejjab kajur.” Juon jikin ekkajet emaroñ aikuj am ak ļoar eo am kolla wonaan ļoar eo an būrokraam eo ñe kleim eo am ear walok “ñan jabdewōt unin ko rejjab jimwe” āinwot ñan kokkure, ak kōmman bwe en wōr rumij lak ak kalaplok wonaan keij eo ej kōmman ilo ejelok unin.

Ewi waween an jikin ekajet eo kalikkar wonaan kōjerbale ļoar eo eman joñan?

Juon jikin ekkajet ej lelok wonaan ko eman joñan ñan kōjerbale ļoar āinwot in:

1. Wonaan ko rej aikuj pedped ion an wanmaanlok jukjuukin pā deo jermal ak ien keij eo im joñan eman in jermal ko rekar kōmman ñan e. Ejelok wonaan ko relaplok remaroñ jermal ilo wonaan kein.
2. Wonaan ko rejjab jermal im wonaan ko epāāke remaroñ jab rol lak ilo jabdewōt waween ak ien keij iumin Part B ilo IDEA ñan jermal ko rekar kōmman elikin an juon iwaj juon kōn emōj jeiki ñan eok ñe:
 - a. Kōn inej kōmman ilowaan in ien eo ej walok iumin Rule 68 ilo Federal Rules of Civil Procedure (Kakien in Jermal ko) ak, ilo juon ien keij, ilo jabdewōt ien elaplok jen 10 raan in koļanta mōkta jen an bar jinoe;
 - b. Kōn in ejjab kōmman ilowaan 10 raan in koļanta; im,

- c. Jikin ekkajet eo ej ke jibañ eok jen eok ejjab laplok an jibañ eok jen kōn eo.
3. Jokdoon mō kein, an iwaj wonaan ļoar im wonaan ko epāāke emaroñ kōmman ñan eok ñe kwoj win im ejimwe am kar jab errā ñan kōn eo.
4. Wonaan ko remaroñ jab tobrak epāāke jabdewōt IFSP kweilok ñan ñe kweilok eo ej bar kōmman āinwot juon wanmaanlok ak jermal ilo jikin ekkajet eo. Wonaan ko remaroñ jab tobrak ñan mediation.

Juon kweilok in būkot uak ejjab ļōmnak kake ñe juon kweilok ej kōmman jen wōt juon ien keij ak jermal ilo jikin ekkajet, im ejjab bar ļōmnak kake āinwot juon keij ak jermal ilo jikin ekkajet ñan unin wonaan ļoar kein.

Jikin ekkajet eo ej kadiklok, ilo an ekar, joñan wonaan ļoar ko iumin Part B in IDEA, ñe jikin ekkajet eo enij loe ke:

1. Kwe, ak ļoar eo am, ilo ien jermal eo, ear rumij lak an wōr alikkar ilo ejelok unin;
2. Joñan wonaan kōjerbale ļoar emōj kamelim ñan an jermal elaplok jen joñan awa eo ej wanmaanlok ilo jukjukin pād ñan jermal ko rej juon wōt jen ļoar ro juon wōt waween aer jermal, waween kalimjok, im imenene;
3. Joñan awa im jermal ko rekar ñan kien iumin jekjek in jermal ak wanmaanlok; **ak**,
4. Łoar eo ej jermal ñan eok ear jab lelok ñan EI/ECSE Būrokraam melele ko rekar ilo ien kajitok keij eo.

Botaab, jikin ekkajet eo emaroñ jab kadiklok wonaan ko ñe jikin ekkajet eo enij loe ke agency eo an kien ear kōmman bwe en rumijlak an wōr uak in jermal eo ak ñe ear kakien iumin waween kōjbarok ko ilo Part B in IDEA.

AJIRI RO REJ PĀD ILO PRIVATE JIKUUL - ECSE WŌT

Jermal in jelalakjen an ro ewōr aer utamwe rej ke bellok ñan ajiri ro rej deloñ jen pārōn ro aer ilo juon private jikuul?

Aet, ilo kadu, ak ejjab ñan aolep ajiri. Ajiri ro rej deloñ jen pārōn ro aer ilo private jikuul remaroñ kōjerbale jermal ko an jelalakjen ñan ro ewōr aer utamwe kien ej bōk eddoin im jermal ko epāāke. Federal kakien ej kotlak an ECSE būrokraam kōmman joñan jāān ko an kien rej jermal ñan jermal kein. Ñe ajiri eo nejum enij bōk jermal in jibañ ko iumin jermal in, būrokraam eo enij kenono ippam ñan kōmmāne juon būlāān ej kōmelele kin jermal ko renij etal ñan ajiri eo nejum. Jermal ko remaroñ kōmman jikin-eo ilo private jikuul eo ak ilo juon EI/ECSE būrokraam. Ñe jermal ko rej kōmman ilo EI/ECSE būrokraam eo, agency eo an kien ej aikuj lewaj ial ñan an ajiri eo kōjerbale jermal kein.

Ñaat eo juon būrokraam ej aikuj karol jāān ñan pārōn kin wonaan tuition ilo private

ECSE būrokraam ko rejjab aikuj in kolla wonaan jelalakjen, ekoba early childhood special education im jermal ko epāāke, an juon ajiri eo ewōr an utamwe ilo juon private jikuul ak jikin ñe būrokraam eo ear kōmman bwe en ejelok wonaan jelalakjen eo ekar ñan ajiri eo im pārōn ro rej kelet ijelakin aer likūt ajiri eo ilo juon private jikuul ak juon bar jikin.

Juon jikin ekkajet ak ALJ emaroñ aikuj an juon ECSE būrokraam karol wonaan ko

pārõn rekar kõjerbale ñan wonaan private jikuul ilo an ejelok melim ak ilo an būrokraam eo jab lelok wõt ñe:

- Ajiri eo ear bōk ECSE jermal iumin maroñ eo an EI/ECSE būrokraam mōkta jen deloñ ilo juon private jikuul;
- Jikin ekkajet eo ak ALJ ej loe ke ilo ien eo būrokraam eo ear jab kōmmane jelalakjen eo ebellok ñan aolep im ejelok wonaan ñan ajiri eo ilo joñan juon ien eo eman; **im**,
- Likūt ilo private ekkar.

Juon ALJ ak jikin ekkajet emaroñ loe an ekkar karōk eo an pārõn ro, jokdoon ñe karok eo ejjab tobar jekjek ko ñan EI/ECSE būrokraam ko.

Ñaat eo jikin ekkajet emaroñ kadiklok ak jolok an rol jāān ñan pārõn?

Kōjjelā:

Jikin ekkajet ak ALJ emaroñ kadiklok ak jolok an rol jāān ñ pārõn ro rekar jab kōjjelā ki ECSE būrokraam ke rekar jab bōk karōk eo ECSE būrokraam ear kwalok im kwalok abinono ko aer im aer konan kadeloñ ajiri eo nejier ilo juon private school ilo an kien kolla. Kōjjelā in aikuj etal ilo jabdewōt ian:

- Kweilok in IFSP eo eliktata pārõn ro rekar pād ie mōkta jen aer kamakūt ajiri eo jen ECSE karok; **ak**,
- Ilo jeje ñan ECSE būrokraam ilo diktata joñoul raan in peejneje mōkta jen kamakūt ajiri eo jen ECSE karok.

Juon jikin ekkajet ak ALJ aikuj jab kadiklok ak jab kōtōprak an rol jāān ñe juon pārõn ejjab lelok kōjjelā in ñe:

- Lelok kōjjelā emaroñ jemlok ilo an wōr jōrrāān ñan enbwinnin ajiri eo;
- EI/ECSE būrokraam ear kabojrak an pārõn eo lelok kōjjelā; **ak**,
- Pārõn eo ear jab loe kape in Peba in Kwalok Waween Kōjbarok kein ak ear jab jella kin aikuj in jella kin peba in.

Juon jikin ekkajet ak ALJ **emaroñ jab** kadiklok ak jab uak ñan an rol jāān ñe juon pārõn ejjab lelok kōjjelā in ñe:

- Pārõn eo eñak jeje ak riit ak jab maroñ jeje ilo Kajin Pälle; **ak**,
- Lelok kōjjelā in emaroñ jemlok ilo an wōr kauwōtata in eñjake eo elap ñan ajiri eo.

Etaale; Jikin ekkajet eo ak ALJ emaroñ bar kadiklok ak jab kōtōprak an rol jāān ñe pārõn eo ejjab kōmman bwe ajiri eo en maroñ etaale jen agency eo an kien, ñe:

- Agency eo an kien ear lelok kōjjelā ilo jeje mōkta lak kin konan eo an ñan etaale ak bar etaale ajiri eo;
- Unin etaale eo āinwot an kōmelele ilo kōjjelā in ear ekkar im wōr unin; **im**,
- Agency eo an kien ear lelok ñan pārõn eo kōjjelā in mōkta jen an ajiri eo kar emakūt jen ECSE karok.

Ilo an ejelok unin: Karol jāān emaroñ bar diklok ak jab tōprak elikin an wōr men eo enij kwalok ilo jikin ekkajet kake pārõn ro kin an ejelok unin jermal ko rekar kōmmane ak

wonaan private bŭrokraam ear ejelok unin.

KATAKIN IM KAROK ILO JUON JIKIN JELALAKJEN OKTAK - ECSE WŌT

Federal kakien ej aikuj an pārōn jella kin waween kōjbarok ko epāāke katakin ilo jikuul im jekjek ñan kōmman karok ilo jikin ko rej oktak jokdoon jermal kein rekar jab jeje ilo an wōr EI/ECSE bŭrokraam ilo kalmenlakjen.

Juon ajiri emaroñ ke suspend jen juon ECSE bŭrokraam?

Aet. ECSE bŭrokraam emaroñ suspend juon ajiri eo ewōr an utamwe jen karōk eo an ikijen jelalakjen ilo torrein kin unin katakin ko lak ñan jonōul raan ilo juon wōt ien ñe ajiri ro ejelok aer utamwe renij suspend kin ejja mwil eo wōt. Bŭrokraam eo emaroñ kamakūt ilo ien-kadu, ekoba suspend, kamakūt ajiri eo ñan bar juon jikin jelalakjen oktak, ak likit ilo juon bar jikin, ñan kōmman ejja waween ko wōt kelet kein ren kar jermal ñan ajiri ro ejelok aer utamwe.

Juon ajiri emaroñ ke suspend kin elaplok jen joñoul raan ilo juon yiiō in jikuul?

Ej pedped ion ta eo ear walok. Juon ajiri emaroñ suspend jen juon ECSE bŭrokraam kin elaplok ien lak ñan joñoul raan in jikuul ilo juon wōt ien ñe ejelok juon “jekjek” ñan suspend ko. Juon “jekjek” ej pād ñe:

- Mwil eo an ajiri elap (kin joñan eo elap) joñan wōt juon ilo mwil ko an ajiri eo ilo ien ko mōkta lak ear walok ilo ien kamakūt kein; im,
- Menko jot āinwot joñan aitok in ien suspend, joñan likio in ien eo juon ajiri ejjab pād ilo jikuul, im joñan epāāk in ien suspend ko ñan doon ej kwalok juon jekjek. Jokdoon kamakūt ko rej kwalok juon jekjek pedped ion keij jen EI/ECSE bŭrokraam, ñe ewōr ej jie, emaroñ etaale ilo juon ien keij im jermal ko ilo jikin ekkajet.

Ñe ewōr “jekjek” ñan ien suspend kein, bŭrokraam eo emaroñ suspend wōt juon ajiri ñe IFSP tiim eo an ajiri eo ej kelet ke mwilin ajiri eo ear jab “kwalok” utamwe eo an ajiri eo.

Ñe ejelok “jekjek,” innem EI/ECSE rijermal ro, koba ippān juon ian rikaki ro an ajiri eo, enij kalikkar jermal ta ko rej aikuj ñan an ajiri eo wanmaanlok wōt ilo IFSP kōttōpar ko ilo ien an emakūt.

Juon ajiri emaroñ emakūt kin elaplok jen joñoul raan in jikuul ilo juon wōt ien (ekkā an nae etan “kadiwōjlok”) ñe IFSP tiim eo an ajiri eo ej kelet ke mwilin ajiri eo ear jab “kwalok” utamwe eo an.

Ñe juon ajiri ej suspend ak kadiwōjlok kin elaplok jen joñoul raan in jikuul ilo juon yiiō in jikuul, bŭrokraam eo ej ke aikuj lelok wōt ECSE jermal ko ñan ajiri eo?

Aet. Elikin raan ko joñoul jinoin emakūt, bŭrokraam eo ej aikuj lelok ñan ajiri eo jermal ko ajiri eo ej aikuj ñan wanmaanlok ilo makūtūt ko rekar ñan yiiō im ñan wanmaanlok wōt ilo IFSP kōttōpar ko an ajiri eo. Jermal kein remaroñ etal ilo juon jikin oktak, nae etan “jikin jelalakjen ilo juon jikin oktak.”

IFSP tiim eo emaroñ ke kelet in kamakūt juon ajiri ñan juon bar jikuul ak bŭrokraam jokdoon ñe ajiri eo ejjab suspend ak kadiwōjlok?

Aet. Pārōn ro rej mottan IFSP tiim eo ej kōmman kelet. Kelet eo aikuj pedped ion IFSP eo an ajiri eo im ta eo aikuj eo aikuj bwe en wanmaanlok ilo jikuul. Koba ippān waween ko jot, IFSP tiim eo an ajiri eo emaroñ jōmnak kin waween an mwilin ajiri eo jelot rikaki im ajiri ro jot.

Būrokraam eo ej ke aikuj lelok ñan pārōn kōjjelā in kwalok kin katakin?

Aet, būrokraam eo ej aikuj kōjjelā ki pārōn eo ejjab to lak jen raan eo kelet in kōmman jermal eo enij kōmman im lelok ñan pārōn ippān Peba in Kwalok kin Jimwe ko an Pārōn in.

Ewi waween an juon IFSP tiim kelet ñe mwil ejjab “kwalok” kin utamwe eo an juon ajiri?

IFSP tiim, ekoba pārōn ro, rej lale aolep melele ko rejimwe kin ajiri eo, ekoba alikkar in teej, melele jen pārōn, ta ko ajiri eo ej etaale, im IFSP im karōk an ajiri eo.

IFSP tiim eo an ajiri eo emaroñ kalikkar ñe mwilin ajiri eo ear kwalok kin utamwe eo an ajiri eo ñe:

- Mwil eo ear kōmman jen ak kin an epāāke utamwe eo an ajiri eo; **ak**,
- Mwil eo ear kwalok kin alikkar in an būrokraam eo jab kōjerbale IFSP eo an ajiri eo.

Kelet in ej aikuj kōmman ilowaan 10 raan in jikuul kin jabdewōt kelet in ukōt karok an juon ajiri eo ewōr an utamwe kin an jab loore kakien ko an rijikuul.

Ta eo ej walok ñe IFSP tiim ej kelet ke mwilin ajiri eo ear mottan utamwe eo an ajiri eo?

Ñe IFSP tiim eo ej kwalok ke mwil eo ear mottan utamwe eo an ajiri eo būrokraam eo eban maroñ kadiwōjlok ajiri eo ak suspend e kin elaplok jen joñoul raan in jikuul ilo juon wōt ien ak ñe elaplok jen joñoul raan in jikuul ilo yiiō in jikuul eo rej juon “jekjek”.

Būrokraam im pārōn remaroñ kōmman juon IFSP kweilok ñan etaale melele ko, im IFSP tiim emaroñ kōmman oktak ilo IFSP jermal ko an ajiri eo im/ak karok. Ñe IFSP tiim ej loe ke ta eo ear walok im ej pād ilo kajitok ej jen an būrokraam eo jab kōjerbale IFSP, būrokraam eo enij aikuj kōmmane jermal ko ilo ien eo emokaj tata ñan kōmman kajimwe in bwod ko.

IFSP tiim eo ej aikuj kadedelak juon etaale kin mwilin ajiri eo (nae etan “functional behavior assessment”) im kōmmane juon bŭlāān ikijen mwil ñan ajiri eo. Ñe emōj an wōr kadede bŭlāān in, IFSP tiim eo ej aikuj etaale im kōmman oktak ilo bŭlāān eo ilo an aikuj, ñan kenono kin mwil eo.

Ijelakin ñe ej kōmelele iumin **Jekjek aurok ko**, EI/ECSE būrokraam ej aikuj karok ajiri eo ñan karok eo jen ijo ajiri eo ear emakūt jen e, ijelakin ñe pārōn eo im būrokraam eo rej errā kin oktak in karok āinwot mottan bŭlāān in kenono kin mwil ilo būrokraam eo.

Ta eo ej walok ñe IFSP tiim eo ej kelet ke mwilin ajiri eo ear *jab* kwalok kin utamwe eo an ajiri eo?

Ñe IFSP tiim eo enij kwalok ke bwil eo ear jab itok jen utamwe ao an ajiri eo:

- Būrokraam eo emaroñ kōmman waween katakin ko, āinwot kadiwōjlok, ilo ejja jekjek eo wōt ñe enkar ñan ajiri ro ejelok aer utamwe;

- Būrokraam eo ej aikuj lale bwe jelalakjen an ro ewōr aer utamwe an ajiri eo im rekoot in katakin rej etal ñan ien opija in ien keij eo ñe juon ien keij ej aikuj;
- Būrokraam eo ej aikuj wanmaanlok wōt ilo an lelok wonaan jelalakjen eo ejelok wonaan im ekar ñan ajiri eo ekoba ippān aikuj ko an ajiri eo māke, eo emaroñ etal ilo juon jikin jelalakjen eo oktak āinwot an alikkar jen IFSP tiim; im,
- Ilo an ekar, būrokraam eo ej aikuj lelok juon teej in lale mwil ñan ajiri eo, im jermal in lale mwil im oktak ko ñan lale bwe mwil eo an ajiri eo en jab wanmaanlok wōt.

Jekjek aurok ko: EI/ECSE rijerbal ro remaroñ lõmnak kin jabdewōt jekjek oktak pedped ion keij, ñe ej kalikkar ñe oktak in karōk epāake katakin, ekar ñan juon ajiri eo ewōr an utamwe im ej rube kakien ko an jikuul eo ñan rijikuul.

Ñaat eo emokaj tata būrokraam eo emaroñ kamakūt ajiri eo ñan juon bar jikuul ak būrokraam?

Jokdoon ñe mwil eo ear jelot utamwe eo an ajiri eo, EI/ECSE rijerbal remaroñ kamakūt juon ajiri ilowaan jikin jelalakjen ko (ilo an alikkar jen IFSP tiim eo an ajiri eo) lak ñan 45 raan in jikuul iumin jekjek kein ilal:

- Ajiri eo ej itotak kin kein tarinae ñan EI/ECSE būrokraam eo ak ñan juon EI/ECSE būrokraam ak wōr an kein irre ilo jikuul;
- Ajiri eo ejella ke ewōr ippān ak ej kōjerbale uno ko rekajur ak wia kake ilo an pād ilo EI/ECSE būrokraam ak juon EI/ECSE jermal; ak,
- Ajiri eo ej kōmman jōrrān ñan bar juon armej ilo an pād EI/ECSE būrokraam, ilo EI/ECSE jikin būrokraam eo, ak ilo juon EI/ECSE jermal.

Ñaat eo juon pārōn ak būrokraam emaroñ kamokajlak ien ñan an kōmman juon keij bwe en wōr uak ñan abinono ko?

Juon pārōn eo ejjab errā ippān alikkar eo an IFSP tiim ak juon kelet ikijen karok in ajiri eo emaroñ kajitok juon keij. Juon būrokraam emaroñ kajitok juon keij ñe ej tōmak ke debij karok eo ajiri eo ej pā die kio emaroñ jemlok ilo an wōr jōrrān ñan ajiri eo ak ro jot.

Juon EI/ECSE būrokraam emaroñ kajitok an mokaj lak juon keij ñan kamakūt juon ajiri ñan juon jikin jelalakjen oktak lak ñan 45 raan ilo juon ien ñe:

- Emaroñ bidodo an wōr jōrrān ñan ajiri ro ak ro jot ilo karōk eo kio;
- Būrokraam eo emōj an kōmmane jermal ko ñan kadiklok kauwōtata in an wōr jōrrān ilo karok eo kio; im,
- Jikin jelalakjen eo juon etobar aikuj in laajrak ko ilal.

Jekjek ta ko rekar ñan komakaj lak juon ien keij?

Jabdewōt ien an juon pārōn ak juon EI/ECSE būrokraam ej kajitok juon keij, juon keij ej aikuj kōmman im ej tobar aikuj ko ñan juon ien keij ijelakin ñe:

1. ODE ej aikuj karok bwe en mokajlak keij eo, ej aikuj walok ilowaan **20** raan in jikuul jen raan eo keij eo ej kajitok im aikuj jemlok ilo an wōr alikkar emōj jeiki ilowaan **10** raan in jikuul elikin keij eo.

2. Ijelakin ñe pārōn ro im EI/ECSE būrokraam rej errā in jeje ñan jolok kweilok eo, ak errā in kōjerbale mediation, juon kweilok in bukōt uak ej aikuj walok ilowaan **7** raan in koḷanta elikin an etal kōjjelā in keij eo. Keij eo emaroñ wanmaanlok ijelakin ñe būrobleem eo emōj an uak ñan joñan an bade ko jimor mōnōnō ilowaan **15** raan in koḷanta jen an abinono eo walok.

Juon bade emaroñ appeal i kelet eo ilo juon keij ilo ejja waween eo wōt āinwot kelet ko ilo keij ko jot.

Juon ALJ ej aikuj kōmmāne ien keij eo im kōmman juon kelet. ALJ eo emaroñ:

1. Karol ajiri eo ewōr an utamwe ñan karok eo ajiri eo ear emakūt jen e ñe ALJ eo ear kalikkar ke emakūt eo ej kin an kar rub aikuj kein, ak ke mwilin ajiri eo ear kwalok kin utamwe eo an; **ak**,
2. Ortar juon oktak in karok eo an ajiri eo kin juon utamwe ñan jikin jikin jelalakjen eo oktak im ekar kin ejjab elaplok jen 45 raan in jikuul ñe ALJ eo ej kalikkar ke jermal kein ikijen keij emaroñ bar kōmman ñe EI/ECSE būrokraam eo ej tōmak ke karol ajiri eo ñan karok eo mōkta enij jemlok ilo an kwalok jōrrāñ ñan ajiri e Ñe pārōn ak EI/ECSE būrokraam eo emōj an bael juon kajitok in keij ej koneek ñan katakin, ajiri eo ej aikuj (ijelakin ñe pārōñ im EI/ECSE būrokraam ej errā kake) pād ilo juon bar jikin jelalakjen tulowa ilo an kelet eo an judge eo kōmman wōt, ak ñan ñe ien jolok eo ilo an walok ñan iumin aikuj kein.

Ta aikuj ko ñan deloñ ilo juon bar jikin jelalakjen tulowa?

Juon bar jikin jelalakjen tulowa ej aikuj:

- Kotlak an ajiri eo wanmaanlok ilo an bōk kunan ilo makūtkūt ko rekar ñan-yiiō, jokdoon ilo juon jikin oktak;
- Kotlak an ajiri eo wanmaanlok ilo an bōk ECSE jermal im oktak ko, ekoba ro emōj kōmelele ilo IFSP eo an ajiri eo, ñan kotlak an ajiri eo tobar IFSP kōttōpar; **im**,
- Lelok, ilo an ekar, juon teej in kwalok kin mwil, jermal ko ikijen mwil im oktak ko ñan kwalok kin mwil eo an ajiri eo bwe en jab wanmaanlok wōt.

JIBAÑ KO

Doulol kein rej bōk jān jen loblej emōj aer laajrak ijin im remaroñ jibañ eok ilo melele kake waween kōjbarok im ko jot iumin IDEA.

EI/ECSE būrokraam eo turim

EI/ECSE contractor eo am

Oregon Department of Education (ODE)

Salem: (503) 947-5782

Web site: <http://www.oregon.gov/ODE/Pages/default.aspx>

Office of Student Services

Web site: <http://www.oregon.gov/ode/about-us/Pages/Office-of-Student-Services.aspx>

Family and Community Together (FACT)

Toll Free: (888) 988-3228

Web site: www.factorregon.org

Disability Rights Oregon (DRO)

Portland area: (503) 243-2081

Toll free: (800) 452-1694

Web site: <http://www.disabilityrightsoregon.org/>

Center for Parent Information & Resources

<http://www.parentcenterhub.org/>

State Interagency Coordinating Council (SICC) ej lewaj naan in rojañ im jibañ ñan jermal ko state eo ñan ajiri jidik ro ewōr aer utamwe im baamle ko aer. Melele ko kake kaunjel eo im jikeduul in kweilok ko aer ebellok jen ODE ilo am kurlok (503) 947-5731. Melele ko kake SICC ej pād ilo: <http://www.oregon.gov/ode/students-and-family/SpecialEducation/earlyintervention/Pages/sicc.aspx>

State Advisory Council for Special Education (SACSE) ej kweilok jejjō alen juon wiik kajojo yiiō in jikuul. Ilo aolep kweilok ewōr ien ñan kwalok lõmnak ñan aolep. Melele ko kake kaunjel eo im jikeduul in kweilok ko aer ej pād ippān ODE ilo am kurlok (503) 947-5782. Melele ko kake SACSE epād ilo: <http://www.oregon.gov/ode/students-and-family/SpecialEducation/Pages/sacse.aspx>